ԺԹ. ՏԱՐԻ 3718 Տ.) 20 ՅՈՒԼԻՍ 1896 8 ՅՈՒԼԻՍ 1896 8 ՍԷՖԷՐ 1314 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.
ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	կանխիկ արժէք	150
» »	Վեցամսեայ	» »	75
» »	Եռամսեայ	» »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց բաժանորդաց ծախքը միօրինակ		Ղրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Հետեւեալ ծան. տպագրական մեքենաներով տպուած
Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

ԳՈՐԾԱՒՈՐՈՒՀԻՆԵՐՈՒ ԿԵԱՆՔԸ

Բարիզի Տանֆեռ-Ռօշըրօ փողոցին մէջ պատահած Թշուառութեան տռամը,—պառաւ կնոջ մը ու մանկամարդ այրիի մը անձնասպանութիւնը՝ չքաւորութեան պատճառաւ,—նորէն երեւան կը բերէ ֆրանսական մամուլին մէջ՝ գործաւորուհիներու Թոշակին անբաւականութեան հարցը։ Այս յոռի վարձատրութիւնը վտանգներ կը ստեղծէ. կար կարող կինը կամ աղջիկը, որոնք ոչ իսկ տան վարձք մը ու օրական սնունդ մը կրնան ապահովել իրենց մատներու տաժանելի աշխատութեամբ, յուսահատական միջոցի մը կը դիմեն, հրաժարելով իրենց կեանքէն կամ պարկեշտութենէն։

Այս անգամ պատահած եղերական դէպքն ալ, որ երկու գժբաղդ կիներու մահը առաջ բերաւ, հետեւանք էր այդ աննպաստ պայմաններուն։ Շագըլօն ընտանիքը գրեթէ բարեկեցիկ վիճակ մը ունէր. ամուսինը՝ գործարանէն շահածովը, կը բաւէր տան բոլոր ծախքերուն. կինը, երիտասարդ ու աշխոյժ, կուզէ ինքն ալ իր կողմէն աշխատիլ. պարապոյ ժամերուն մէջ զորս կը թողուին իրեն առանձին խնամք։ Գիշերը ցերեկին խառնելով՝ կար կը կարէ, ընտանեկան զբօսանքի յատուկ քիչ մը դրամ ճարելու, և եթէ հնար ըլլայ, բնակարանի վարձքին օգնելու համար։ Իրաւ է Թէ իր շահածը ոչ իսկ պիտի բաւէր իր ապրուստը հոգալու. բայց ինչ փոյթ. ամուսինը հոն է, կ'աշխատի, կապրեցունէ զիրենք, իր վաստակածը բացառիկ շահ մը կը համարուի, ուստի և չի գանգատիր եթէ աչքն յոգնեցունելով ու մատները չարչրկելով տարեկան հազիւ 200էն 300 ֆրանք մէկ կողմ դնել կը յաջողի։ Այդ գումարով, նոր հագուստներ կը գնէր իրեն և ամուսնին մեծ մօրը զոր կը խնամէ, պտոյտներ կը կազմակերպէր։

Այս երջանկութիւնը կը խանգարուի անակնկալ հարուածով մը։ Ամուսինը կը տկարանայ, հիւանդանոց կը փոխադրուի ու հոն կը մեռնի։ Խեղճ այրին հարկադրուած է հիմակ իր համեստ շահածովը տան բոլոր բեռը տանիլ. Թոշակի յաւելում մը կը խնդրէ որ կը զլացուի. և ուրիշ կերպ չէր կրնար ըլլալ, վասն զի հանդերձեղէն կարող գործաւորուհիները լէգէօն կը կազմեն ի Բարիզ և մրցումը սաստիկ է, այնպէս որ վարձքերը օր օրի կը զեղչուին։ Տանֆեռ-Ռօշըրօ փողոցին ընտանիքը, երկու ամսուան աշխատութենէ ետք, կընկճուի զրկանքներու տակ։ Կ'որոշեն վերջ տալ իրենց կեանքին. երեսնամեայ հարսը, որուն առողջութիւնը կանդարուած էր չափազանց յոգնութենէ, և ութսունամեայ կեսուրը, որ նոյնպէս ձանձրացած էր Թշուառ կեանքէ մը, խուցին մէջ կը փակուին, իրարու ձեռքէ բռնած կը պառկին անկողնին մէջ՝ ա՛լ չարթննալու համար։

Տարին հարիւրի կը հասնի Ֆրանսացի բանուորուհիներուն Թիւը որոնք անձնասպան կ'ըլլան այսպէս, չքաւորութեան հետեւանքով։ Հարիւրի չափ ալ կը համակերպին անօթութենէ և ցուրտէ մեռնելու։ Վիճակագիրներով հաստատուած են այս եղերական փախճաններ։ Ձեռնհաս վարչութեան կողմէ կատարուած քննութիւն մը հաստատած է Թէ այս վիճակ առաջ կուգայ մրցումէն զոր կը մղեն պէտք ունեցող ու չունեցող ընտանիքները միանգամայն։ Բարիզեան միջնակարգ դասի կիներ ու աղջիկներ, որոնք այնքան կարօտ չեն, տանը մէջ գործ կառնեն, հանդերձեղէն կը կարեն՝ գրպանի ու զբօսանքի դրամ ունենալու համար, և այս մրցումէն ճշմարիտ աղքատները կը վնասուին՝ վարձքերը զեղչուած տեսնելով։ Միայն Թէ, այս երեւոյթ Բարիզի յատուկ չէ. դեռ վերջերս, Աւստրիոյ մայրաքաղաքին մէջ կիներու աշխատութեան ու վարձատրութեան վրայ քննութիւն մը կատարուելով, գրեթէ համանման վիճակ մը երեւան բերաւ։ Այդ քննութեան շարժառիթ եղող պարագան սրտայոյզ է. անցեալ դեկտեմբերին, Վիեննայի մէջ, երկու դեռատի գործաւորուհիներ պատժական ատենին առջեւ դատի կոչուեցան արհեստագործի մը կողմէ՝ կարելու համար իրենց տրուած մէկ հանդերձները դրաւատուն ձգած ըլլալնուն համար։ Աղջիկները՝ լալագին շեշտերով՝ յայտարարեցին Թէ այնքան քիչ վարձք կը ստանային որ հազիւ կը բաւէր ապրելու. մայրերնին մեռած ըլլալով, Թաղման ծախքն հոգալու համար հարկադրուեր էին դրաւի դնել իրենց քով գտնուած կերպասներն ու գործերը. դատաւորները կարեկցելով, մանաւանդ որ լաւ վկայութիւններ լսած էին երկու պզտիկներու վարքուն բարքի մասին, անպարտ արձակեցին զանոնք։ Այդ դէպք աղմուկ հանեց Վիեննայի մէջ. զարմացան մանկամարդ գործաւորուհիներու խղճալի վիճակին վրայ և ուզեցին բացորոշ տեղեկութիւններ ունենալ։ Բարձր դասու տիկիններ, բժիշկներ, բրոֆէսօրներ, ամէն կուսակցութենէ երեսփոխաններ, այլ և այլ կրօնքէ քահանաներ յանձնաժողով մը կազմեցին որ նիստ ըրաւ մարտ ու ապրիլ ամիսներուն մէջ և իր ներկայութեան հրաւիրեց գործաւորուհիներն ու վարպետները։ Այս վերջիններէն տասնըչորս հոգի ու առաջիններէն երեք հարիւր կին լսուեցան երեսունըհինգ նիստի մէջ, իւրաքանչիւրը չորս ժամ տեւողութեամբ։ Սղագիրներ արձանագրեցին անոնց յայտարարութիւններն ու վկայութիւններն որոնք հրատարակուելով ծանուցուեցան հանրութեան։

Այդ ստուար ատենագրութիւնը ցոյց կուտայ Թէ ժամանակակից ընկերութիւնը անկարող եղած է մինչուն կերպով ու արդարութեամբ կազմակերպելու կնոջ աշխատութեան եղանակը ճարտարագործութեան մէջ։

Եւրոպական մեծ ոստաններուն մէջ, Վիէննա ինչպէս Բարիզ, Լոնտոն ինչպէս Պեյլին, ամենուրեք նոյն խղճալի վիճակը երեւան կուգայ գործաւորուհիներու կեանքին մէջ. ամենուրեք նոյն խնդիրը կը ներկայանայ «պաշտպանել գործաւորուհին և բարւոքել անոր կացութիւնը»։

Տանֆեռ-Ռօշըրօ փողոցին երկու զոհերը, իրենց տխուր մահով ծառայութիւն մը մատուցած եղան իրենց բաղդակիցներուն, սրտայոյզ այժմէութիւն մը տալով այս հարցին։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ ԱԶԳ. ԴՊՐՈՑՆԵՐԸ

Այս երկրորդ անգամն է որ գանգատ կը հասնի մեզ Պրուսայի ազգ. երկսեռ վարժարաններու վիճակին վրայ։ Այցելու մը որ մօտէն դիտած, տեսած է այդ կրթական հաստատութիւնը, նամակ մը ուղղելով մեզ՝ վիճակին առաջնորդական տեղապահին ու ձեռնհաս ժողովներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ։

Երբ հեռաւոր ու աղքատ միջավայրերու նախակրթարաններուն վրայ իսկ ուշադրութիւն կը դարձուի, դիտողութիւններ կը հրատարակուին ու դարման ցոյց կը տրուի, երբ գաւառացի չքաւոր ուսանողներուն դասագիրք ու դպրոցական պիտոյք հայթայթելու համար փոյթ ու խնամք կը տարուի, ցաւալի չէ՞ որ Պրուսայի նման հարուստ ու կեդրոնին այնքան մօտիկ գաւառի մը հայ տղաքներուն դաստիարակութեան գործը երեսի վրայ մնայ։

Եկեղեցւոյ սնտուկէն յատկացուած գումարէն ու աշակերտաց Թոշակներէ գոյացած արդիւնքէն զատ, տեղւոյն Ուսումնասիրաց ընկերութիւնը տարին քանի մը հարիւր ոսկի կը Թափէ վարժարանին դագը։ Այդ գումարներով մէկի տեղ քանի մը դպրոց միանգամայն կարելի պիտի ըլլար պահել՝ բարեկարգ ու արդիւնաւոր։

Պրուսայի ազգայինները սովորութիւն չունին եղեր վարժարան այցելել, որով տղայոց երթեւեկը, դասատուներուն Թիւը և տարուէ տարի սարքուած մրցանակաբաշխութեան հանդէսը խղճի կատարեալ հանդարտութիւն մը կը պարգեւեն ծնողներուն։ Այսքանը կը բաւէ՞։

Այս վիճակին ժամ առաջ դարման տանիլ պէտք է, դպրոցական ներքին ու հիմնական բարեկարգութիւններով որոնց նախաձեռնութիւնը կը սպասենք Սրժ. Սրչաւանի վարդապետէն և իրեն գործակից ժողովներէն։

ՀՆԴԿԱՀԱՅՈՑ
ԱՐԴԻ ՎԻՃԱԿԸ

ԿԱԼԿԱԹԱՅԻ Ս. ՆԱԶԱՐԷԹԱՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ

Այս եկեղեցին նիւթապէս Հնդկաստանի ամենահարուստ եկեղեցին է։ Բացի իր սեփական կալուածներից ու եկամուտներից, նոյն եկեղեցւոյ յանձնուած է այլ և այլ կտակներ, որպէս Ջուղայու վանօրէից եւ մի քանի եկեղեցեաց։ Նորա տարեկան եկամուտն է 53,000 ռուփի որ գոյանում է կալուածներից և դրամատանց մէջ պահուած դրամներից։ Մարդասիրական Ճեմարանի պէս, Ս. Նազարէթայ եկեղեցին եւս այլ և այլ արկածների է հանդիպել՝ բաղդախնդիր և անխիղճ մարդոց ապահովութեան է մատնուել, որ եթէ աւելի լաւ և բարեխղճութեամբ կառավարուէր՝ այսօր տարեկան յիսուն հազարի փոխարէն գուցէ հինգ հարիւր հազար ռուփի եկամուտ ունենար։ Միայն այս մէկ պարագան յիշենք, որ քսան տարւոյ չափ մէկ անհատ միայն անսահման իրաւասութիւն ունէր եկեղեցւոյ ընչից, կալուածոց, եկամտից վրայ և ներքին ու բովանդակ մատակարարութիւնը նորա ձեռքումն և ամէն փոփոխութիւն ու կարգադրութիւն կարող էր ինքնիշխանաբար կատարել, իւր արարքի համար քսան տարուայ ընթացքում պատասխանատու էր եղել ոչ ումեք յայսմ աշխարհի։ Բայց ինչպէս Մարդասիրական Ճեմարանի մատակարարութիւնը, նոյնպէս Ս. Նազարէթայ եկեղեցւոյ այդ դրութիւն մի վերջակէտի յանգեց, և նոյն ազգասէր անձինք որ Ճեմարանը կորուստից ազատեցին՝ եկեղեցւոյ կալուածներն ու եկամուտը եւս ապահովագոյն դրութեան մէջ դրին։ Այդ անձի դէմ դատ բացան և նոր կարգադրութիւն հաստատեցին եկեղեցւոյ հոգաբարձութեան համար և այդ կարգադրութիւն կառավարութեան կողմէ վաւերութիւն ստացաւ. եկեղեցւոյ բոլոր կալուածներն յանձնուեցաւ վերոյիշեալ Հանրային Հոգաբարձութեան (Official Trustee)։ Եկեղեցւոյ հոգաբարձութիւն Ճեմարանի հոգաբարձութեան պէս տասն և մի անդամներից բաղկացեալ Յանձնաժողով ունի և երեք երեսփոխք. գլխաւոր որոշումներ Յանձնաժողովը կանէ, իսկ երեսփոխք որոշ արտօնութեանց համեմատ նաեւ կարեւոր խնդիրներում անկախօրէն կարող են տնօրինել։ Ցաւալի է ասելն որպէս և լսել որ եկեղեցւոյ հոգաբարձութեան (նման Ճեմարանի) բոլոր ժողովներն, արձանագրութիւններն, հաշիւներն, տեղեկագրեր են. անգղիական լեզուաւ կը լինին։ Միայն մի հայ քարտուղար եւս պահւում է որ հաշիւները ձեւի համար հայերէն եւս Թարգմանէ։

Եկեղեցւոյ այդ տարեկան եկամուտն գործ է ածւում նոյն եկեղեցւոյ պայծառութեան համար, քահանայից, պաշտօնէից և սպասաւորաց վարձատրելու (երեք քահանայ են պահւում, երկու երեք եկեղեցւոյ պաշտօնեայ, որպէս դպիր կամ տիրացու, քարտուղար և շատ սպասաւորներ)։ Ինչպէս վերն յիշեցինք, Մարդասիրական Ճեմարանը տասներկու գիշերօթիկ աշակերտաց ծախսն—մօտ 3600 ռուփի—եկեղեցւոյ այդ գումարից է ստանում, նոյնպէս երբեմն ուրիշ դպրոցներում եւս եկեղեցւոյ հաշուոյն աշակերտներ են ընդունւում։ Բաւական մեծ գումար նուիրւում է հայազգի չքաւոր ճանապարհորդաց։ Իսկ ամենից ստուար գումարն շռայլւում է մի խումբ աղքատութեան անուն կրող՝ այլ աղքատութեան հանգամանք չունեցող դատարկաշրջիկ անձանց, որոնք անաշխատ հաց ուտելն և աղքատի անուն կրելը նախամեծար են համարում քան քրտամբ երեսաց պատուով աշխատել և պարծանօք ուտել։

ԹՈՐՈՍ ՔԱՀ. Տ. ԻՍԱՀԱԿԵԱՆ ՋՈՒՂԱՅԵՑԻ
(Արարատ)

ՏԻՐԱՑՈՒՆ ՈՒ ԺԱՄԿՈՉԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԺԱ.

Խօսք դեռ չէր վերջացած, դպիր ներս մտաւ, կտոր մը Թուղթ ձեռք, և շուտով մը յանձնեց Մարտօին, որ տիվիթին քով դրած՝ չիպուխը վառեց։

Մարգարը փափագելով գիտնալ իր Թղթին պարունակութիւնը, գիրն պատրաստելով՝ առաջարկեց Մարտօին «Տիրացո՛ւ ճան, տուր դպրոր գրեցիր, մէկ մը կարդա, Թող աղուէս Սրգօի աչքն լոյս գայ»։

Գիրը բերան Թիղ մը բացած կը նայէր։

Տիրացուն չիպուխը Թողուց, երկու դիր հազած, Թուղթը շրջմրկեց, և քիթ ու բերանը ծամածռելէ յետոյ, սկսեց։

«Ցարգոյական, մէնձարական, պատուէկան փարեսէրեաց, տան վէ տէր, բարշաբարիթ ողջոյն։

«Պատճառ գրոց այս է, մեր աղնիվաքան ու գովական բաէս Մարգարը շատ բիտվական է, ախըր մալում է, հրամանոցդ քառասուն տարվան բարեգամն է, ահա յայտ լեցի հրամանոցդ, բաէս Մարգարից պըրձնա, բաէսութենէն խակի ու խօկի չայեան մարթ չկայ, վասնորոյ Համփար գեղին բանդալի մարդ չէ, քանզի պատճառ բրուա աս է որ՝ Քրիստոս տէրն մեր ասաց. Թաս մը ջուր՝ անվարձք չէ, վասնորոյ եւ ևս անկեալ բնա և տըլակ կ'էնինք մեր քեզի վէ մեծ, վէ բօզր, բաէս Մարգարն կ'ուզինք, գիրեն ամըր յըղըրկէք, յըղըրկէք, ու քեզի վէցան խտաքիր ձեռք։ ամէն։ Բիչ գրեցի՝ շատ յիմացէք, տեսօղած յաճօ և մեզ ընթունակ»

«Թվին...։ Ս. գեղից գրեցաւ ի գիրս»

—Վա՛յ, կանչնա՛ս, կանչնա՛ս, ծլխ, ծաղկիս, տիրացու՛, էրու որը Կարապետ էս հեղ զամըր կ'առնեմ կը բերեմ. արնկլապօզով ու փառչ մ'էլ գինի կը բերեմ, տաշից էնինք, Համբարի խաթրին։

Հիմայ կարգը տիրացուին էր։ Մէկ ձեռօք երկու ձմերուկ։

Տիրացուն Թուղթ և գրիչ առջեւը դրած, բերանով չերդ-խը կը քննէր, իսկ աչօք՝ գաղտուկ՝ աէօր կը դիտէր, և սիրտն՝ տուրատապ՝ կ'ելնէր կ'իջնէր, Թէ արդեօք իր փափագած գիրն ալ գրել պիտի տա՞յ։

Մարգար չթողուց, որ շատ սառապի իր փիլխափայ զրագիրը, պէտք էր երազն կատարել,—որն բարի է գրելոյ։ Պէտք էր լրանար երկուքին հօգեմուշ իղձերը, տիրացուին աէրտէր և ինք գեղապետ, հոգեւոր ու մարմնաւոր կաշկանդէին Ս. գեղի բնակչութիւն և պատժէին Համբարը, որ համարձակած էր մատնանիշ ընել Մարգարի երեւելի և աներեւոյթ զեղծումները։

Նա՛ այս անգամ աւելի լըջախոհ, կարծես գիւղապետութեան Թամասուկն ձեռքը. ճակատը խոժոռելով՝ տիրաբար ու հրամայական ձայնիւ մը կանչեց.

—Է՛, Մարտօ՛, խօսք մէկ հեղ կ'ըսեն, ես ու հօգւոյդ բոյր աէս կին, բսեր վերջացուցեր ենք, սեւը պիտի փաթթենք քեզ, դի՛հ շուտ, գրէ մաղպաթայ մ'էլ Սուրբագանին, քըն զվաղ աղէկ չկայ, կ'առնեմ քեզի ու անձէն կ'երթանք վանք, ծառայ մեռնիմ սուրբ գերեզմանին, հաւատացի չորս տարի եղաւ, որ դեռ չենք գացած իր դարկեանն։

Տիրացուն էլ կմկմոց չհանեց, փափագին հասած էր, նա հազա՛ր տեսակ մտմտուքներով և ապագայ յոյսերով՝ փոյթատէ խալէմն առաւ, ու մըտեց իր Թուղթն ալ, ուղղելով զայն սուրբ Կարապետի «երջանիկ բաքունապետին» և նա որ՝ պիտի լինէր Ս. գեղի ապագայ հովիւն, հոգեւոր պաշտօնեան, որ ուղղութիւն պիտի քարոզէր, խարդախութիւնները, խաբեբայութիւնները պիտի նզովէր, պիտի օրհնէր Քրիստոսի հօտը, Տիրացուն կ'ըսեմ, որ իր ստոր, անարգ, անխիղճ վատութիւններուն համար արձակուած էր գրագրութենէն, նա ինքն իր ձեռօք կը գրէր իր աէրտէրութեան մաղպաթան և կեղծ կնիքներով կ'երթար խնդրել Ս. Հոգւոյն օծումն և շնորհքը։

Երկու Թղթերն ալ գրուած ու կնքուած էին, աէս և գրագիր իրենց ճամբու պատրաստութեանց մասին խորհրդակցելէ յետոյ՝ մեկնման օրը նշանակեցին և յուսալից, մխիթարուած, բաժնուեցան իրարմէ։ Հետեւեալ առաւօտ գիլ Սրգօն ի Մուշ, իսկ Մարգար և Մարտօն Ս. Կարապետ գացեր էին, որոց արդէն հետեւեցանք մենք։

* * *

Ժամկոչ Խաչօյի տունը Մրտօյի Թաղն էր, Ս. գեղին մէջ։

Տուն չէր, խրճիթ մ'էր այն, որջ մը։

Խաչօյի տունը գետնափոր էր. բակ, որահ և փողան չունէր։ Ներքնատան դռնակը կը բացուէր ուղղակի փողոցին վրայ։ Այսպիսի բաց դռներ ամրան տաք, և ձմրան շատ ցուրտ կընդունէին։ Դռնակը տախտակէ չէր. այլ ճաղուած էր պզտի բաւած փուշի հաստ ցօղուններով, և ծեփուած կովու Թրիքով (քակոր)։ Փակը, բանալին փայտ էին, շինուած գեղական վարպետին ձեռօք։ Տունը երկու մասի կը բաժնուէր, Թոնրատուն եւ ախոռ։ Թոնրատունը հազիւ երեք հոգի պարունակելու չափ մեծութիւն ունէր։ Պատերը այնքան ցած էին, որ ծռելով՝ հազիւ կարողանար մէկը ներս մտնել։ Անոնց մէջ զանազան ծակոտիքներ, աչկուններ կային, ուր զետեղուած էին ժամկոչի մանր մունր խառնա ամանները, բոլորն ալ հողէ, գործ Մշոյ բրուտներուն։ Իր ամանները կը բաղկանային երկու պուտուկէ, հին և օկուկ (աղիւսով նորոգուած) մէկ ծապլիկ, մէկ կուժ, մէկ կժփառչ, ճռայ մը, խնոցիկ, երեք կաւիկ, բղող մը, փարեկան, ծնգան ձձում, չերփ, ջղկիկ և ազանձի բով մը։ Ամաններ բոլորն ալ պարապ էին, միայն ծապլիկի մը մէջ քիչ մը Թան կար և բուռ մ'ալ ձաւար սեւֆրային վրայ, երկու երեք գզալ խառուչուզ իւղ խնոցիկի մէջ, և քիչ մ'ալ կկէ ալիւր։ Արդէն ժամկոչներու ապրուստ օրէկ օրէկ է. տներէ կը հաւաքեն և օրական պատառ մը հացիկ կը գտնեն։

Սնտուկ չկար իրենց, վասն զի պահելու բան մը չունէին, ո՛չ հալաւ, ոչ զարդարանք և ոչ ալ պլիկ մը (1/3 փարա)։ Իրենց հալաւներ այն էին ինչ որ հագած էին. հազարթէրթիկ քըջեր։ Իբր անկողին, ունէին հին կարկըտնած կապերտ մը և հին փալաս մը։

ԳԵՂԱՄ

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ ԿՆՈՋ ՄԸ ԱՐՁԱՆԸ.—Յուլիս 1/13ին տեղի ունեցաւ Ֆրանսայի Տուէ քաղաքին մէջ տիկին Մառսըլին Տէպօրտ Վալմորի արձանին բացումը։ Այդ բանաստեղծուհին ծնած էր 1785ին ու մեռած 1859ին։ Քիչ մը ուշ՝ բայց վերջապէս գնահատուելով անոր տաղանդն ու գրական երկերը, կանգնուեցաւ գեղեցիկ յիշատակարան մը իր ծննդավայրին մէջ։ Հանդէսին ներկայ էին Սառա Պէռնար և ուրիշ նշանաւոր արուեստագէտներ, Անաթոլ Ֆրանս՝ գեղարուեստից նախարարին կողմէ, Քաթիւլ Մէնտէս և շատ մը օրագրողներ։ Միջօրէին, Թաղապետական պաշտօնատան մէջ սեղան մը տրուեցաւ քսանըչորս հրաւիրելոց և ճաշէն ետք՝ ցերեկոյթ մը կազմակերպուեցաւ։ Դերասան Պ. Կիթրի արտասանեց Լամառդինի կողմէ առ Մառսըլին ուղղուած ոտանաւորները և տիկին Սարա Պէռնար պատասխանեց անոր, ինքն ալ արտասանելով Մառսըլինի կողմէ Լամառդինի ուղղուածները։ Յետոյ, երկու արուեստագէտները ներկայացուցին Անտրէ Թէօրիէի մէկ Թատերախաղը։

Ցերեկոյթէն ետք, խմբովին գացին արձանին առջեւ ուր ճառ մը արտասանեց Անաթոլ Ֆրանս։

=)(116)(=

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ԱԼՖՈՆՍ ՏՕՏԷ

ՃԷՔ

—Անշուշտ ոչ։ Ատ ինծի պատկանող բան մըն է։ Պ. Պելիզեր ինծի ցոյց պիտի տայ միայն բան ծախողները։ Կուզեմ բուն տան տիրուհին ըլլալ, կենցաղիդ մէջ բան մը չխանգարել։ Պիտի տեսնես փոքր աղուոր ընթրիքը զոր պիտի պատրաստեմ քեզի, քանի որ գործարանէն շատ հեռու ըլլալով նախաճաշի չես կրնար գալ։ Երբ տուն դառնաս ամէն բան պատրաստ պիտի ըլլայ։

Իտա արդէն հանած էր շալը, հանդըրճած իր Թեզանիքները ու իր փոքր գործի սկսելու համար։ Ճէք, զայն այդպէս հաստատամիտ տեսնելուն հիացած, սրտանց համբուրեց և ամէն ատենէ աւելի զուարթ՝ ճամբայ ելաւ։ Ինչ քաջութեամբ աշխատեցաւ այդ օրը, մտածելով բազմապիսի պարտականութեանց վրայ զորս պիտի ստանձնէր։ Մօրը դժնդակ կացութիւնը այնքան անգամ զբաղեցուցած էր իր միտքը, իր ամուսնութեան դիտաւորութիւնն ունենալէն ի վեր։ Այս մտածում կը խռովէր իր ուրախութիւններն, իր յոյսերը։ Այդ մարդը մինչեւ ո՛ւր պիտի իջեցնէր զայն։ Ի՞նչի վիճակուած էր իր մայրը։ Երբեմն ամօթ կը զգար իբրեւ կեսուր իր սիրելի Սեսիլին տալու այդ անկեալ կինը զոր իր զաւկէն զատ ուրիշներ արհամարհելի պիտի գտնէին։ Այսուհետեւ ամէն բան փոխուած էր։ Իտա ձեռք անցունելով, ամէնէն հոգածու, ամէնէն զօրաւոր սէրէն պաշտպանուած, արժանի պիտի հանդիսանար անոր զոր օրին մէկը «Աղջիկս» պիտի անուանէր։ Կը Թուէր Ճէքի Թէ՝ այս միակ դէպքով՝ հեռաւորութիւնը կը նուազէր իր նշանածին ու իր միջեւ, և իր ուրախութեան մէջ Էյնտրէ գործարանին ծանր մամուլը կը շարժէր անանկ Թափով մը որ ընկերները նշմարեցին։

—Արիսթօն նայէ, հօն, ի՛նչ գո՛հ երեւոյթ ունի... Անշուշտ գործդ աղէկ կերթայ բուկինիդ հետ, հէ՞, Արիսթօ։

—Իրաւ որ, այո... կըսէր Ճէք խնդալով։

Ամբողջ օրը միմիայն խնդաց։ Բայց ահա գործը լմնալէն յետոյ, մինչ Օպերքանֆ փողոցէն վեր կելլար, վախ մը առաւ զինքը։ Իր սենեակին մէջ պիտի գտնե՞ր ան որ այնքան աճապարանօք հոն եկած էր։ Գիտէր Թէ Իտա ի՛նչ արագութեամբ Թեւեր կուտար իր բոլոր քմայքներուն և յետոյ անորդ տրփը զոր այս տկար արարած միշտ ունէր իր ջղթային համար, վախ կուտար իրեն որ անիկա նորէն չկայլէ զայն՝ իր ղեկէն անմիջապէս ետքը։ Ուստի շուտով կտրեց հեռաւորութիւնը, բայց սանդուխէն սկսեալ իր վախը դադրեցաւ։ Գործաւոր տան ճանչլեններուն մէջէն Թարմ ձայն մը կը բարձրանար հնչուն ոլորումներով, ձայներ հանելով ինչպէս նոր վանդակի մէջ փակուած եկքանիկ մը։ Ճէք լաւ կը ճանչնար այդ հնչեղ ձայնը։

Իր «աղտոտ» սենեկին մէջ առաջին քայլն առնելուն պէս կանգ առաւ ապշահար։ Հիմնովին մաքրուելով, Պելիզերի բեռէն ազատուելով, գեղեցիկ անկողինով մը, զարդասեղանով մը զարդարուն, զոր Իտա գնած էր, սենեակը մեծցած էր ու կերպարանափոխուած։ Փողոցի փոքր կառքերէն գնուած խոշոր փունջեր կը ցցուէին ամենուրեք անօթներու մէջ, և պատրաստուած սեղան մը իր ճերմակ լաթի ու սպասի զուարթութիւնը կը փռէր, գեղեցիկ հացով մը և կնքուած գինիի երկու շիշերով բեռնաւոր։ Իտա ինքն ալ հազիւ ինքզինքն կը նմանէր, բանուած շըջազգեստով, բացզոյն քօթանակով, իր ուռուցիկ մազերուն վրայ ձգուած փոքր գդակով, և միանգամայն փթթումը գեղանի կնոջ դէմքի մը, մխիթարուած, հանգիստ, ճռուողուն։

—Է՛ ի՞նչ կըսես, գոչեց անոր դէմը վազելով, բազուկները բաց։

Ճէք համբուրեց մայրը։

—Սքանչելի՜ է։

—Կը կարծե՞ս որ շուտով կարգի դրած ըլլամ ասոնք։ Պէտք է ըսեմ որ Պելիզեր աղէկ օգնեց ինծի... Ի՛նչ հաճոյակատար տղայ։

—Ո՞վ, Պելիզե՞րը։

—Բայց, այո, իմ փոքր Պելօ, և յետոյ տիկին Վեպեր ալ։

—Օ՛հ, օ՛հ, կը տեսնեմ որ արդէն մեծ բարեկամներ ունիք։

—Այնպէս կը կարծեմ։ Այնքան սիրուն, այնքան հոգածու են։ Մեզի հետ ընթրելու հրաւիրեցի զիրենք։

—Վա՛յ... Հապա պնա՞կ։

—Կը տեսնես որ քիչ մը գնեցի, շատ քիչ։ Բոյի ընտանիքը քանի մը սպաս փոխ տուաւ ինծի։ Այդ պզտիկ Լըվէնորէններն ալ շատ հաճոյակատար են։

Ճէք, որ չէր գիտեր այդքան ազնիւ դրացիներ ունենալը, աչքերը խոշոր խոշոր կը բանար։

—Բայց այս չէ ամէնը, Ճէքս... Դուն չի տեսար սա հայսը։ Պորսաի հրապարակէն գացի առի, ինծի ծանօթ տեղէ մը, ուր տասնըհինգ սու աւելի աժան կը ծախեն քան ուրիշ տեղ. սակայն հեռու է։ Դարձիս՝ ա՛լ կարողութիւն չէր մնացած վրաս։ Ստիպուեցայ կառք մը նստիլ։

Ճիշդ ինքն էր։ Երկու ֆրանքի կառք մը՝ տասնըհինգ սու խնայելու համար։ Մնաց որ, կերեւայ Թէ կը ճանչնար լաւ տեղերը։ Փոքր հացերը Վիեննական հացարանէն առնուած էին, սուրճն ու աղանդերը Բալէ-Ռուայալէն։

Ճէք ապշութեամբ մտիկ կընէր։ Մայրը նշմարեց այս բանը ու միամտօրէն հարցուց.

—Թերեւս քիչ մը շատ ծախսեցի, այնպէս չէ՞։

—Բայց... ոչ...

—Այո, այո, ձեւէդ կը հասկնամ, բայց ի՞նչ գիտցար. շատ մը բաներ կը պակսէին հոս. և յետոյ, մարդ ամէն օր նոյն վիճակը չունենար։ Մնաց որ, պիտի տեսնես Թէ տրամադիր եմ բանաւոր ըլլալու...

Դուրանէն հանեց երկար ճերմակ տետր մը զոր երերցուց յաղթական երեւոյթով մը.

—Նայէ ծախուց սա գեղեցիկ տետրակին զոր տիկին Լէվէքէն գնեցի։

—Լէվէ՛ք, Լըվէնո՛ր... Ա՛հ, ուրեմն այս մարդերը կը ճանչնայիր Թաղին մէջ։

—Հարկաւ, Լէվէք, քովի Թղթավաճառը։ Բարի պառաւ կին մը որ ընթերցարան մըն ալ կը բանեցնէ։ Շատ աղէկ բան է այս, վասնզի վերջապէս հետեւելու է գրական շարժումին... Հիմակուհիմա ծախուց տետրակ մը միայն առի։ Ասիկա անհրաժեշտ էր, տղաս. կանոնաւոր տան մը մէջ առանց ասոր չըլլար։ Այս իրիկուն, ընթրիքէն յետոյ, եթէ կուզես, կարգադրենք մեր պզտիկ հաշիւները։ Տես, ամէն բան գրուած է։

—Օ՛հ, քանի որ ամէն բան գրուած է։

Ընդմիջուեցան Պելիզերի, տիկին Վեպերի և խոշորգլուխ տղուն ժամանումովը։ Ոչինչ աւելի ծիծաղաշարժ քան պաշտպան ընտանութիւնը որով Իտա տը Պարանսի կը խօսէր իր նոր բարեկամներուն.

—Ըսէք տեսնեմ, փոքր Պելօ... Տիկին Վեպեր, դուք գոցեցէք, պզտիկը փանդտաց։

Եւ մեծ ձեւեր, սիրալիր Թագուհիի արժանավայելութիւն մը, յօժարափոյթ շարժումներ այդ խեղճ մարդոց հետ վարուելու, զանոնք համարձակ ընելու։ Տիկին Վեպեր կատարելապէս համարձակ էր։ Ազնիւ կին մըն էր որ չէր խրտչէր, գիտակցութիւնն ունենալով իր պզտիկ գործին և իր բազուկներու կորովին։ Փոքր Վեպերն ալ ամենեւին չէր նեղուեր կարկանդակին կեղեւը կրծելու։ Մինակ Պելիզեր քիչ մը տխուր էր, և ասոր պատճառը կար։ Իր երջանկութենէն տասնըհինգ օր միայն հեռու ըլլալ, ձեռքին տակ ունենալ իր երանութիւնը, և տեսնել որ ամէն բան կը հեռանար ապագայի «Թերեւս»ներու մէջ, սոսկալի՛ բան։ Մերթ ընդ մերթ ողբալի ակնարկ մը կը նետէր տիկին Վեպերի որ կարծես հանդարտօրէն կը տակար ընկերոջ այդ կորստեան, կամ Ճէքին, որ, յափշտակուած, կը զբաղէր իր մօր ծառայել սիրահարի հոգածութիւններով։ Ա՛հ, կրնայ ըսուիլ Թէ այս աշխարհիս դէպքերը կը նմանին այն տատանոցներուն զորս տղաք կը շինեն փայտի մը կտորին վրայ և ուր տատանողներէն մէկը այն պայմանաւ միայն վեր կը հանեն որ միւսին զգացնել տան գետնի բոլոր դժնէութիւնները, բոլոր անհարթութիւնները։ Ճէք դէպ ի լոյս կը բարձրանար, մինչ իր խեղճ ընկերը իր բոլոր երազներովը կիջնար դէպ ի անողոք իրականութիւնը։ Իբր սկզբնաւորութիւն, ինք որ այնքան հանգիստ էր իր բնակարանին մէջ, որ կը հպարտանար անով, այսուհետեւ պիտի երթար բնակէր սանդուխի պատին մէջ բացուած տեսակ մը փայտանոցի մէջ, դանակէն միայն լուսաւորուած։ Այդ յարկին վրայ ուրիշ ազատ սենեակ չկար, և Պելիզեր՝ ինչ ալ ըլլար՝ չպիտի հեռանար տիկին Վեպերէն նոյն իսկ քանի մը ստիճան։ Այս արարածը Պելիզեր կը կոչուէր. բայց նաեւ կը կոչուէր Համակամութիւն, Բարութիւն, Անձնուիրութիւն, Համբերութիւն։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՅՈՒԼԻՍ 8/20, 1896

Քաղաքական կացութիւն

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Շաբաթ առաջ հեռագիր մը ծանուց թէ Երեսփ. Ժողովէն ետքը Լորտերու ժողովն ալ որոշեր է զի Ափրիկէի մէջ գործածելի հնդիկ զօրաց սովորական ծախքերը վճարուին Հնդկաստանի գանձէն (*)։ Ինչպէս հեռագրին մէջ նշանակած էինք, գումարը մեծ բան մը չէր, ներկայ տարեշրջանին համար 35,000 ոսկի։ Բայց թէ պահպանողական կառավարութիւնն և թէ ընդդիմադիրք գործն իբրև սկզբունք նկատեցին։ Կառավարութիւնն ըսաւ թէ Ափրիկեան ձեռնարկութեանց մէջ Հնդկաստան Անգլիոյ շահակից է, ուստի այն կողմէր եղած ծախքին մասնակից պէտք է ըլլայ, որով պետական միութիւնը գործնականօրէն արտայայտուած կ'ըլլայ։ Հնդկաստան շահակից է, քանի որ Սուէզանի, Հնդկային Ովկիանոսի և Կարմիր ծովու վերաբերեալ գործեր վերաբերութիւն ունին Հնդկաստանի և Անգլիոյ առևտրական հաղորդակցութեանց, որոց անվթար պահպանումը նոյնքան կարևոր է Հնդկաստանի որքան Անգլիոյ բարօրութեան։ Եւ յետոյ, կ'ըսէ պահպանողական կառավարութիւնը, Կլատըոնի Վարչութիւնն ևս Սուտանեան նախորդ ձեռնարկութեան ժամանակ ճիշդ այնպէս ըրաւ, այսինքն՝ ծախքէն մաս մը բան վճարել տուաւ Հնդկաստանի։

Այս փաստաբանութեան Ազատականք և անոնց համամիտ մաս մը Պահպանողականք կը պատասխանեն թէ Ափրիկեան ձեռնարկութիւնք որոց մասնակից ընել կ'ուզուի անգլօ-հնդիկ բանակն՝ հետևանք են լոկ բրիտանեան քաղաքականութեան, և ոչ թէ Կալկաթայի կառավարութեան հետ համախորհուրդ տրուած որոշումներու։ Հնդկաստան զօրք տալով ըստ բաւականին կը հաստատէ պետական միութիւնն։ Ալ ինչո՞ւ ծախքն ալ ինք կրէ այնպիսի արշաւանքի մը որուն համար իւր կարծիքն առնուած չէ։ Իւր զօրքը կուտայ որ գործածէք ի յաջողութիւն քաղաքականութեան մը որ ձեզ սեփական է, որ ձե՛րն է միայն. ալ ինչո՞ւ ծախքն ալ ինք կրէ։ Շահակցութիւնը խորհրդակցութիւն կ'ենթադրէ։ Իրաւ է որ Կլատստըն ժամանակին այսպիսի անօրէնութիւն մ'ըրաւ. բայց դուք այն ատեն բողոքեցիք, ըսելով թէ պետական միութիւնը կը վտանգէք՝ ծանր պայմաններու ենթարկելով զՀնդկաստան։ Հիմա դուք ինչո՞ւ կ'ընէք ինչ որ այն ատեն գէշ կը թուէր ձեզ։ Մնաց որ, այն ժամանակէն ի վեր Հնդկաստանի կառավարութեան գանձային վիճակը վատթարացաւ, և հնդիկ ժողովուրդը ծանր զոհողութիւններու տակ մնալ պարտաւորեցաւ։ Պահպանողականք կը պարծենան թէ իրենք ո՛չ մէկ զոհողութենէ կը փախչին՝ Բրիտանեան Տէրութեան ղանազան մասերուն միութեան գաղափարն յառաջ տանելու համար։ Պահպանողականք կը պախարակէին Ազատականները՝ մանր շահերը պետական ընդարձակ շահերու նախադասելնուն համար։ Ինչպէս կ'ըլլայ որ 35,0000 ոսկւոյ ճղճիմ գումարի մը համար պահպանողականք արտակարգ բեռ մը կը դնեն Հնդկաստանի կառավարութեան վրայ, այն կառավարութեան բացորոշապէս յայտնած կամքն առ ոչինչ դրելով։

Նոյն իսկ Թայմզ, որ բոլորովին Նախարարական թերթ մ'է Լորտ Սալզպըրիի օրով, պախարակեց կառավարութեան այս խնդրոյ մէջ բռնած ընթացքը։ Բայց թէև զեղչեալ մեծամասնութեամբ այլ վերջապէս նախարարութեան խօսքը քալեց։ Քուէարկութիւնը շահեցաւ Նախարարութիւնը. բայց դատը չշահեցաւ։ Արդի Վարչութեան ճակատագիրն է որ իւր կարող անդամներ մէկ մէկ խնդրոյ մէջ բացարձակապէս պղտիկ մնացին։ Լորտ Սալզպըրի, ինչպէս յայտնի է, իւր զբաղած գրեթէ ամէն արտաքին խնդիրներուն և յարաբերական գործերուն մէջ ձախողեցաւ։ Չէմպըրլէն Հարաւ-Ափրիկեան խնդրոյն մէջ ի դերև ելաւ, յաղթուելով Քրիւկըր Նախագահէն։ Սըր Ճոն Կորստ կրթական խնդրոյն մէջ հրապարակաւ խայտառակեցաւ, իւր մեծին՝ Տըվընշայրի դքսին հետ։ Իռլանտայի Նախարար Ճ. Պալֆուր հողային խնդրոյն մէջ ձախողեցաւ, ինչպէս իւր աւելի համբաւաւոր եղբայրը Ա. Պալֆուր Երեսփ. Ժողովոյ վիճաբանութիւնները վարելու գործին մէջ խայտառակեցաւ, որպէս դուն ուրեք կը վիճակի անդ. նախարարի մը որ նոյն դիրքին մէջ կը գտնուի, և այս ամենայն՝ չնայելով 152 քուէի փառաւոր մեծամասնութեան, որոյ նմանը ցարդ ո՛չ մէկ պահպանողական վարչութիւն վայելած ունէր։ Ճիշդ այս պատճառաւ գուցէ, այսինքն՝ այնքան ստուար մեծամասնութիւն մը իրենց բոլոր զօրութեան մէջ տեսած չըլլալնուն համար, Պահպանողականք չկրցին գործածել զայն, և ուրիշ բան չկրցին ընել բայց եթէ յոյս ներշնչել Ազատականներուն թէ մօտ դարուն փակումէն ալ առաջ կրնան յիշխանութիւն գալ նորէն։

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Սոֆիայի լրագրերէն կը տեղեկանանք թէ Պուլկարիոյ ներքին գործերը բաւական կնճռալից վիճակի մէջ են։ Վարչապետ Ստոյլովի դիրքը խախտած է. որովհետև խոստումներ ըրած էր իշխանին ճանաչումէն առաջ զորս չէ կարող գործադրել։ Ի Բեդրոպուրկ խոստացած էր վերստին բանակին մէջ ընդունիլ այն պուլկար սպաներ որք իբրև դաւաճան դատապարտուած և արտաքսուած են Աղեքսանդր Պադենպերկի ծանօթ դէպքերուն առթիւ, երբ իրենց զինուորական ուխտին հակառակ ընթացքի մէջ գտնուեր էին։ Ինչպէս երկու երեք շաբաթ յառաջ ծանուցինք, հիմա ռուս գործակատարը կը պահանջէ այն սպայից՝ Պէնտէրէվի, Կրուեվի, եւն. ընդունելութիւնը պուլկար բանակին մէջ, այն աստիճանաւ որուն հասած պիտի ըլլային այսօր եթէ ցարդ պուլկար բանակին մէջ հաւատարմապէս ծառայած ըլլային։ Այս պահանջման բովանդակ ազգը կ'ընդդիմանայ, և եթէ քուէի դրուէր, Սոպրանեէն ստուար մեծամասնութեամբ և անվէճ կը մերժէր։ Պուլկար թերթերն յայտնապէս դէմ կը գրեն, և կ'ըսեն որ եթէ Ստոյլով ժամանակաւ իւր տուած խոստումը նեղացուցիչ կը գտնէ, թո՛ղ հրաժարի, և նեղութենէն ինքն ալ ազատի, իշխանապետութիւնն ալ ազատէ։ Կրնայ ըլլալ որ, կ'ըսեն, իշխանին պաշտօնական դիրքն ամրացնելու պէտքին առջև, Օգոստ. Կնեազօր կառավարութիւնը սիրաշահելու համար, Ստոյլով այն ժամանակ այնպիսի խոստում մ'ընելու հարկին ներքև գտնուած էր, որոյ գործադրութենէն չի կրնար զերծ մնալ այն պարզ առարկութեամբ թէ ազգը չուզեր յիշեալ սպայից վերադարձն։ Բայց եթէ հրաժարի, իւր յաջորդ շատ լաւ կրնայ նոյն առարկութիւնն ընել և յիշեալ սպաները չընդունիլ։

Բայց ասոր, մինչ նոյն հայրենասիրական նպատակաւ, Ստոյլով ուրիշ խոստում մ'ալ աւստրիան-հունգարական կառավարութեան ըրեր է, յանձն առնլով պուլկար արհեստագործութեան և վաճառականութեան ոչ այնքան նպաստաւոր առևտրական դաշնագիր մը կնքել Դանուբեան մեծ Տէրութեան հետ։ Այս դաշնագրին ալ իրագործման պուլկար ազգը կը հակառակի, իբրև իւր տնտեսական շահերուն հակառակ գործ մը։ Վիեննայի դահլիճը նեղը կը ձգէ պուլկար վարչապետն՝ իւր խոստումը գործադրելու, Սոպրանեէն կ'ընդդիմանայ, և հոս ալ կը յիշեցնեն վարչապետին որ եթէ յօժար իշխանապետութեան այն ժամանակ խոստում մ'ընելու հարկին ներքև գտնուած էր զոր այժմ չէ կարող գործադրել, թո՛ղ հրաժարի։

Ստոյլովի քննադատները կ'ըսեն որ թէև Ստամպուլով բռնապետական դրութեամբ կը կառավարէր երկիրը, բայց իւր խօսք ողջ էր։ Խոստացածը կը կատարէր։ Անոնց որ ընդդիմանալ ուզէր՝ յայտնապէս կ'ընդդիմանար։ Թաքուն հնարքներու չէր դիմեր, մինչ Ստոյլով այնպիսի բաներ խոստացեր է զորս ի վիճակի չէ գործադրելու, և գիտէր ալ որ պիտի չի կրնար գործադրել։ Ստոյլովի համակիրներն ալ կը պատասխանեն թէ ժամանակին ընթացքին համեմատ դիւանագիտութիւն ըրած է այս պետական մարդ։

Ստոյլով շատ ճարպիկ մէկը պէտք է նկատուի, եթէ կարենայ ինքզինք իշխանութեան վրայ բռնել Սոպրանեէի կամքին հակառակ բան մը չընելով հանդերձ։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Համպուրկի իրազեկ թերթ մը կէսպաշտօնապէս կը յայտարարէ թէ գերման կառավարութիւնն ոչ այնքան տնտեսական որքան քաղաքական նկատումներով ընդունից մասնակցիլ 1900ի Արուեստահանդէսին, քանի որ գոհացուցիչ վիճակի մէջ են Ֆրանսայի և Գերմանիոյ յարաբերութիւնք։ Եթէ Գերմանիա մերժէր մասնակցիլ, Ֆրանսայի մէջ իւր պատասխան դէպ պիտի մեկնուէր։ Գերման թերթը կը յարէ թէ քաղաքականութիւնն այնքան վըճռական վիճակի մէջ է որ Ֆրանսայի և Գերմանիոյ միջև ապագ. յարաբերութեանց փոփոխում մը անկարելի չէ մինչև 1900 թուականը։ —Վիլհէլմ կայսեր մեծ փափաքն է, կ'ըսուի, այնքան բարւոքել յարաբերութիւնները Ֆրանսայի հետ որ 1900ին կարենայ Փարիզի Արուեստահանդէսն այցել։ Բայց քանի որ տակաւին չորս տարի կայ առջևնիս, կարելի չէ գուշակել թէ մինչև այն ատեն քաղաքական ո՛րպիսի փոփոխումներ տեղի պիտի ունենան։ Աւելի կարևորն ոչ այնքան Գերմանիոյ և Ֆրանսայի յարաբերութիւններն են որքան Ռուսիոյ և Անգլիոյ յարաբերութիւնները։

ՇԱՔԱՐ. — Մելին վարչապետը, ֆրանսական մաքսապաշտութեան մագիստրոսը, հրամանագիր մը կը պատրաստէ որով մաքսերն աւելի ևս պիտի բարձրացնէ օտար շաքարներու վրայ, օգոստ. 1էն սկսեալ, թող չտալու համար որ ֆրանսական հրապարակներն ողողեն գերմանական շաքարներն, որոց արտածումը գերման կառավարութիւնն անդր զչափն կը քաջալերէ՝ բացառիկ պարգևներ տալով արտածողներուն, և այն պարգևներուն վրայ այս օրերս յաւելուած ալ ընելով։

ՔՈՒՊԱ.—Մատրիտի լրագիրք պաշտօնական վիճակագիր մը հրատարակեցին, որուն նայելով Քուպայի ապստամբութեան ծագումէն ի վեր 3,967 սպանիացի զօրական մեռած են կղզւոյն մէջ դեղին տենդէ, 988 զօրականք ալ՝ ուրիշ հիւանդութիւններէ։ Ճակատամարտի մէջ զարնուելով մեռած են 968 զօրականք։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ նոր փոխառութիւնն յուլիս 1/28ին հրապարակ պիտի հանուի եղեր։

ԷՅՖԷԼԻ ԱՇՏԱՐԱԿԻՆ վրայ Լի-Հունկ-Չանկի ի պատիւ հացկերոյթ տուաւ արտաքին գործոց նախարար Հանոդօ։

ՄԱՏԱԿԱՍՔԱՐԻ մէջ գործոց վիճակէն այնքան դժգոհ է ֆրանսական կառավարութիւնն որ պաշտօնանկ ըրաւ զԼառօշ, ֆրանսական լիազօր գործակալն այն կղզւոյ մէջ։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ միջև կտակային խնդրոյ պատճառաւ 1892էն ի վեր ընդհատեալ դեսպանական յարաբերութիւնք վերահաստատեցան։ Կարօլ Թագաւոր նոր դեսպան մը կարգեց Աթէնքի։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ.—Հելլէն կառավարութիւնն արտաքին պարտուց մասին այս պատասխանը տուաւ թէ պատրաստ է որոշուած հիմնատներէն յառաջ եկած հասոյթներն ենթարկել օտար պատուիրակներէ բաղկացած հսկող մարմնոյ մը, կամ դրամատան մը կազմութեան որ Բէժիի ձևով շահագործէ և գանձէ թողեալ հիմնատներն՝ արտաքին պարտուց վճարումներուն յատկացնելով։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՎԵՆԵՑՈՒԵԼԱՅԻ ԽՆԴԻՐԸ

ԼՈՆՏՐԱ 18 Յուլիս.— Լորտերու ժողովոյն մէջ, Լ. Սալզպըրի յայտարարեց թէ Վենեցուելայի կառավարութեան հետ բանակցութիւնք կը շարունակին, և տակաւին ելք մը չեն ունեցած։ Անգլիա կը հաւանի իրաւարարութեան, բայց պայմանաւ որ բուն իսկ վէճի տակ գտնուող երկիրներու մասին ըլլայ իրաւարարութիւնը։

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԻՐԱՒԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐԸ ԱՆԳԼԻՈՅ ԵՒ Մ. ՆԱՀԱՆԳԱՑ ՄԻՋԵՒ

ՆԻՒ ԵՈՐՔ.— Յետ երկար բանակցութեանց, Անգլիա և Մ. Նահանգները խմբագրեցին դաշնագիր մը որով միջազգային իրաւարարութեան ատեան մը պիտի հաստատուի երկուց երկրաց միջև ամեն դժուարին խնդրոյ կարգադրման համար։

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՀՌՈՄ, 19 Յուլիս. — Վիսքոնդի Վէնոսդա եղաւ արտաքին գործոց նախարար։ Երեսփ. Ժողովոյ վաղուան նիստին, Տի Րուտինի վստահութեան քուէ պիտի խնդրէ, (քանի՛երորդ անգամ ըլլալով)։

—Թունուզի հետ պայմանագիր մը ստորագրեցաւ, առևտրական յարաբերութիւնները կարգադրող Իտալիոյ և Թունուզի միջև։

—Ֆրանսայի նոր դեսպան Բուրժէ իւր վկայագիրը մատոյց Պապին, որուն հետ երկար խօսակցութիւն մ'ունեցաւ։

ՎԻԵՆՆԱ.— Աւստրիոյ և Հունգարիոյ պատուիրակներն համաձայնեցան 10ամեայ պայմանագրին վրայ։

ԱԶԳԱՅԻՆ
ԼՈՒՐԵՐ

Տնտեսական Խորհուրդը իւր վերջին նիստին մէջ նկատողութեան առաւ Մայր-եկեղեցւոյ թաղային սնտուկին անձուկ վիճակը։ Սնտուկը երկու հազար ոսկի պարտք ունի և մեծապէս նուազած են հասոյթներն իւր այն կալուածներուն, որք կը գտնուին Գումգաբուի և Մեծ Շուկային մէջ, Խորհուրդը լսեց թաղական խորհրդոյ ատենապետին բացատրութիւններն և որոշեց չորեքշաբթի օրը կրկին անգամ ի նիստ գումարիլ և այդ խնդրով զբաղիլ։

Կ'ըսուի թէ ըլլալիք խնայողութեանց մէջ որոշուած է ի միջի այլոց միացնել Գումգաբուի, Գումգաբուի դուրսի, Կէտիկ Փաշայի Եէնիգաբուի վարժարանաց մատակարարութիւնները և Մայր վարժարանը բարձրագոյն նախակրթարանի վերածել։

Նիկոմիդիոյ Առաջնորդ Տ. Ստեփան եպիսկոպոս մայրաքաղաքս եկաւ, վիճակային մէկ քանի խնդիրներու կարգադրութեանը համար։

Պրուսայի առաջնորդական տեղապահ Տ. Յովհաննէս վարդապետ Արշարունի մայրաքաղաքս եկաւ՝ մէկ ամսոյ չափ մնալու համար։

Ռումանեան նորընտիր դեսպան Պ. Ճուվարա ուրբաթ օրը այցելութիւն տուաւ Հայ-Հռովմէականաց Ս. Պատրիարքին։

Սանասարեան վարժարանի հայերէնի և գրագիտութեան ուսուցիչ Յ. Գուրգէն էֆէնտի այս առտու մայրաքաղաքս եկաւ յիշեալ վարժարանի երկու ուսանողներու հետ։

Գ. ՑՈՒՑԱԿ

Ի նպաստ գաւառացի աղքատ ուսանողաց՝ Ալէքսեան Տ. Գրիգորիս Սրբազանի յանձնամբ հաւաքեալ դասագրոց

ԳՆՈՒԱԾ

Գործնական Քերականութիւն Գարագաշեան 100—Սրբազան Պատմութիւն Մարգարեան 50— Աշխարհագրութիւն Պէյազճեան Ա. 50.—Աշխարհագրութիւն Պէյազճեան Բ. 50— Թուաբանութիւն Գափաֆեան Ա. 50—Թուաբանութիւն Գափաֆեան Բ. 50—Տարերք աշխարհիկ լեզուի Գ. տարի 100—Հաւաքածոյ Ս. Գաբամաճեանի 100։

ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ

Օր. Վիրժին Տէօյրէնեան.— Համառօտ Քերականութիւն Գարագաշեան 1, Աշխարհագրութիւն Պիպերճեան 1։

Օր. Էլիզա Հ. Գազազեան.—Բարոյական դաստիարակութիւն Մավեանի 1, Թուաբանութիւն Փալագաշեան Գ. տարի 2, Մանր ուսմունք Մարկոսեան 1, առաջին գիրք գաղղ. Թարգմանութեան Պէրպէրեան 1, Գործնական Քերականութիւն Գարագաշեան 1, Համառօտ Քերականութիւն Գարագաշեան 1, Մայրենի լեզու Ա. տարի 1, նոյն Բ. տարի 1, Սրբազան Պատմութիւն Փափազեան 1, Մտամարզութիւն մասն Ա. 1, Նախնական Ընթերցարան Թէրզեան 1, Թուաբանութիւն Փալագաշեան Բ. մաս 1, Աշխարհագրութիւն Փափազեան 1, Աշխարհագրութիւն Պէյազեան Բ. տարի 2, Ուսումն. Բարոյ. Եղիշէ վրդպ. Այվազեանի 1, Քար-տախտակ 1։

Տիկին մը. — Պատմութիւն Գարագաշեան 2, Թուաբանութիւն Փալագաշեան 1, Աշխարհագրութիւն Մարգարեան 1, Դիտելիք և պարտիք Մամուրեան 1։

Գրիգոր էֆէնտի Արապեան.— Ընթացք Բաղ. Աշխարհագրութեան Ա. 10, Տարրական Թուաբանութիւն Ա. Բ. 10, Սրբազան Պատմութիւն 10։

Գաբրիէլ էֆէնտի Խաչիկեան.— Դրագիտութիւն 1, Բանալի Թուաբանութեան 1, Նախնական դասագիրք Թուաբանութեան 1, Գործնական Քերականութիւն 1, Բրիտոնէական Վենետիկ 1, Էլիֆպէյի Օսմանի 3, Միրաճ 1, Քարտախտակ 1։

Նախորդ ցուցակաց գումարը	5399 հատոր
Գ. ցուցակի գումարը	615
	6014

Ներքին լուրեր

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ.—Վեհ. Սուլթանը հազար ոսկի շնորհեց՝ Կրէտէի աղքատ ժողովրդեան բաշխուելու համար։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ.— Սերպիական դեսպան Պ. Վլատան Եօրկէվիչ շաբաթ օրը Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ Արտաքին գործոց Վսեմ. նախարարին հետ։

ԱՐՏԱՔԻՆ գործոց Նախարարութեան խորհրդական Վսեմ. Յարութիւն փաշա Տատեան, իւր հիւանդութենէն ապաքինած ըլլալով, անցեալ օր կայս. պալատ գնաց և իր հիւանդութեանը միջոցին ցոյց տրուած կայսերական հոգածութեան համար երախտագիտութիւն մատուցանելով արժանացաւ կայսերական մեծարանաց։ Ն. Վսեմութիւն յետոյ իր պաշտօնատեղին գնաց։

ՄԱՐԱՇԻ գաւառին մէջ, կ'ըսէ Սապահ, գտնուած Էլպէօթանի, Զէյթունի, Կէօքսունի, Ֆրնուզի և Էնտէրինի հովիտներու իսլամ և ոչ-իսլամ ժողովրդեան միջև հաշտութիւն գոյացնելու համար յանձնաժողով մը ղրկուեր է, զոր կը կազմէին Զէյթունի նախորդ գայմագամ Մահմուտ էֆէնտի ու հոգաբարձու Ճավիտ էֆէնտի և Զէյթունի երևելիներէն Տէր Կարապետ ու Նազարէթ աղաները։ Այդ յանձնաժողով հաշտութիւն գոյացուցեր է Էլպէօթանի ու շրջակայից իսլամ ժողովրդեան և Զէյթունի ոչ-իսլամ ժողովրդեան միջև։ Այդ առթիւ ամենուն կողմէ բարեմաղթութիւններ եղեր են Վեհ. Սուլթանին համար։

Այս տեղեկութիւն հեռագրաւ Հալէպի կուսակալութեան հաղորդուած է՝ Հալէպի, Ատանայի ու շրջակայից արտասովոր ընդհանուր հրամանատար Միւշիր Էտհէմ փաշայի կողմէ, որ Մարաշ կը գտնուի։

ԹՈՐՓԻԼԱՆԱՒ.—Սաֆֆա թորփիլանաւը շաբաթ առտու Թէրսանէէն ելաւ և դէպի Միջերկրական ուղևորեցաւ։

ՌՈՒՄԱՆԱԿԱՆ նորընտիր դեսպան Պ. Ճուվարա անցեալ օր այցելութիւն տուաւ արարողապետ Մունիր փաշայի և կայս. պալատան առաջին քարտուղար Թահսին պէյի։

Պ. Ճուվարա նոյնպէս այցելութիւն տուաւ պալատական նուիրակին և Պուլկարաց Էկզարքին։

ՊԱՀԵՍՏԻ ԶՕՐՔԵՐ.—Գ. զօրաբանակի պահեստի այն վաշտերէն, որոց համար կայս. Իրատէ մը հրամայած է ի զէն կոչել, Բրուսէյինի, Բրէգրինի և Քիլանի վաշտերը անցեալ շաբաթ, երկուշաբթի ու երեքշաբթի օրերը երկաթուղիով Սկիւպէն անցեր են՝ իրենց պաշտօնատեղիներն երթալու համար։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպանատան ամառանոցի պարտէզին մէջ երէկ հանդէս մը տրուեցաւ դեսպան Պ. Քամպոնի կողմէ՝ ի պատիւ Լա Ֆիէշ պահականաւուն սպայից և նաւաստիներուն։ Ներկայ էին ֆրանսական գաղթականութեան երևելիք և օսմանեան ծառայութեան մէջ գտնուող ֆրանսացի զինուորական պաշտօնեայք։

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ որոշած էր մերժել Անատոլուի երկաթուղեաց ընկերութեան ծրագիրը՝ Ատափազարի քաղաքը կայարանին գծով մը միացնելու։

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն, որուն մատուցուած էր այդ խնդիր, որոշած է խնդրուած մենաշնորհը տալ, եթէ ընկերութիւնը յանձն առնու այդ մասնաճիւղին հասոյթը չխառնել գլխաւոր գծի հասոյթին, այլ ամբողջութեամբը բաժնել կայս. կառավարութեան և ընկերութեան միջև։ Այս որոշում հաղորդուեցաւ Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան։

ԾԽԱԽՈՏԻ ՌԷԺԻին վերջացող ամսուան հասոյթն եղաւ 190,000 ոսկի. անցեալ տարի նոյն ամսուն 215,000 ոսկի էր որ ըսել է այս տարի 25,000 ոսկի պակաս եղած է։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ դեսպանատան երրորդ թարգման Պ. Շիբլի, որ Իզմիր կը գտնուէր, շաբաթ օրը մայրաքաղաքս դարձաւ Մէսաժըրիի [illegible] շոգենաւով։

ՊԱՐԱՀԱՆԴԻՍ. — Սըմըր Բէլէսի մէջ՝ ի Թարապիա՝ տրուած առաջին պարահանդէսին ներկայ գտնուեցան Պերժիական, ռումանական ու ամերիկեան դեսպանք, միւս դեսպանատանց գլխաւոր պաշտօնեայք և պահականաւերու հրամանատարք՝ ամէնքն ալ ընտանեօք։ Պարերը տևեցին մինչև գիշերուան ժամ 6։

ԽՈԶԱԿՆԵՐՈՒ գինն Եւրոպայի մէջ անկում մը կրեր է։

ՔՈԼԵՐԱ.—Հինգշաբթի օրը Աղեքսանդրիոյ մէջ 2 դէպքեր և 1 մահեր պատահեցան։ Դամիէթէի մէջ 5 դէպք, 4 մահ։ Ուրիշ տեղերու մէջ 257 դէպք, 211 մահ։

ԳԱՍԹԷՄՈՒՆԻԻ զինուորական փոխ.-հրամանատար Էմին փաշա անդամ կարգուեցաւ Զինուորական Քննիչ Յանձնաժողովին։

ԵԱԼՕՎԱՅԻ ԴԷՊՔԸ.—Թուրք լրագրաց մէջ կը կարդանք թէ հեռագրական տեղեկութեանց համաձայն, Իզմիտի հրամանատար Ֆէրիգ Սատէտտին փաշա իւր զօրքերով Պաղչէճիքի Տէօնկէլ գիւղին մօտ հանդիպեր է՝ Տիկին Պրանդօն ու Օր. Բարդամեանը լեռը տանող աւազակաց պետին՝ Քէլ Հիւսէյինի և աւազակներէն Արնաւուտ Մուխթարի, Ապտիի ու Ջէնկիլէր գիւղացի Հաջի Մուսլիի։ Հրամանատարը ազդարարեր է աւազակաց որ անձնատուր ըլլան, սակայն այս վերջինք չհամակերպելով սկսեր են զէնք պարպել։ Զինուորք ալ փոխադարձաբար պատասխաներ են։ Այդպէս Քէլ Հիւսէյին, Արնաւուտ Մուխթար ու Ապտի սպաններ են, իսկ Մանուկ ողջ ձերբակալուեր է։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ երկաթուղեաց պարտամուրհակներէն մինչև հիմա 5500 հատ գնուած է ի հաշիւ կայս. կառավարութեան, որոց համար վճարուած է 28,700 ոսկիէ աւելի գումար մը։

ՄԱՔՍԱՑԻՆ քննիչներն հրաման ստացան ամէն օր այցելել մայրաքաղաքիս բոլոր մաքսատուններն և իրենց քննութեանց արդիւնքը տեղեկագրել վերատեսչութեան։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ քարտէզը պատրաստելու պաշտօն ունեցող զինուորական յանձնաժողովը Էսկիշէհիր ժամանեց ու գործի ձեռնարկեր է։

ՔԵԱՄԻԼ ՊԷՅ, Տպագրական Տեսչութեան առաջին քարտուղարն, որ Հալէպ ղրկուած էր նպաստներ բաշխելու պաշտօնով, Հալէպէն Քիլիս ու Այնթապ դացեր է։

ՆԱՒԱԶԻԴ շոգենաւերու ֆրանսական ընկերութեան բաժնեթուղթերը, որք 60 հազար ոսկի կարժեն, 50,000 ոսկիի պիտի գնուին անգլիական ընկերութեան մը կողմէ որ ֆրանսականին տեղ պիտի անցնի։

Հանրային պարտուց վարչական ժողովոյ անդամ Սըր Վինսընդ Քայլարտ ծրագիր մը պատրաստեց, որուն համաձայն, անգլիական նորակազմ ընկերութեան անուանական դրամագլուխը 140,000 անգլիական ոսկի պիտի ըլլայ, որուն կէսը՝ 70,000 ոսկի՝ կանխիկ պիտի վճարեն բաժնետէրք։ Այդ գումարին 50,000 ոսկին պիտի յատկանայ ֆրանսական ընկերութեան բաժնեթուղթերու գնման, իսկ մնացած 20,000 ոսկիով ալ նոր շոգենաւեր պիտի գնուին և պահեստի դրամագլուխ մը պիտի կազմուի, ինչ որ ֆրանսական ընկերութիւնը չունէր։

Ֆրանսական ընկերութեան բաժնետէրք պիտի կրնան իրենց բաժնեթուղթերը կամ դրամով վաճառել և կամ անոնց տեղ նոր բաժնեթուղթ ստանալ։

ՏՔԹ. ՃԻՎԱՃԻՐՃԵԱՆ հինգշաբթի Մէսաժըրիի Մելբուռ շոգենաւով մեկնեցաւ Փարիզ, հոն մօտէն ուսումնասիրելու համար իր մասնագիտութեան վերաբերեալ նորութիւնները։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Խտիւն Օսմանիէ պատուանշանի երրորդ աստիճանը նուիրեր է Գահիրէի պարսկական ընդհանուր հիւպատոս Միրզա Մահմուտ Խանի։

ՊՈԼՍՈՅ Տալլըղ Եօնուս Քօզի Իմամ Հաֆըզ Հասան ու մուխթար Հիւսէյին էֆէնտիներն, որք մէկ քանի անձանց թէզքերէի Օսմանիէ առնելու համար ծանուցագիր տուած էին՝ մինչդեռ այդ անձինք Օսմանիէ թէզքերէսի ունէին, Պետական Խորհրդոյ Նախնական դատարանին կողմէ դատապարտուեցան՝ առաջինը՝ հինգ և երկրորդը՝ մէկ ոսկւոյ տուգանաց, ինչպէս նաև դատական ծախուց հատուցման։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ և Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնը՝ եպարքոսական հրամանի մը համաձայն՝ բանակցութեանց պիտի մտնէ, որպէսզի Պոլսոյ ապահովութեան ընկերութիւն իւր ունեցած աւանդները փոխարէն ցոյց տալով՝ մայրաքաղաքիս սեղանաւորական հաստատութիւններէ միոյն հետ ընթացիկ հաշիւ մը ունենայ։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարարութեան գրուեցաւ Թէլէքթէի տուրք չառնուլ շերամի հունտ հասցնողներէն, որովհետև ասոնք, որք Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանէն շրջանաւարտ եղած են՝ կզգալին շերամի հունտին սեռն ազնուացնելու և անոնց առողջութիւնը պահպանելու։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանին քաղաքային ճիւղին շրջանաւարտները մաս առ մաս իրենց քննութիւնները կանցընեն։ Շաբաթ օրը իրենց աւարտական քննութիւնը տուին վեց շրջանաւարտներ ալ, որոց երկուքն իսլամ են, երկուքն հայ (Հրանտ էֆ. Սարգիսեան ու Արշակ էֆ. Պէրէքէթճեան) և երկուքը յոյն։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ նահանգին նորընտիր Տէֆթէրտար Էմին էֆէնտի իր պաշտօնատեղին ուղևորեցաւ։

ՄԻԼՔԻՅԷԻ բարձրագոյն վարժարանին տարեկան քննութիւնք յառաջիկայ հինգշաբթի օր պիտի աւարտին։

ԴՐՈՇՄԱԹՈՒՂԹ.—[illegible] իշխանութիւնը՝ իրեն եղած հարցման մը ի պատասխան՝ որոշեց թէ ոչ-իսլամ հպատակներն եթէ կրօնափոխ ըլլան, տրուելիք ծանուցագրերուն վրայ քառասուն փարանոց դրոշմաթուղթ փակցուի և թէ հարկ չկայ իւրաքանչիւր տան համար զատ զատ ծանուցագիր տալ։

ՊԱՅԸՆՏԸՐԷՆ (Այտըն) կը գրեն թէ օդերուն անպատշաճ վիճակին պատճառաւ ձիթապտուղի բերքն այս տարի բաւական քիչ է. իսկ հողային միւս բերքերը գոհացուցիչ են։

ՍԿԻՒՏԱՐԷՆ մինչև Մօտա Թրամուէյի գիծ մը շինուելու համար արտօնութիւն խնդրող ընկերութիւնը ճարտարապետներ կարգեց, որք գծին անցնելիք տեղը պիտի որոշեն և քարտէսները պիտի պատրաստեն։

ՔԷՕԹԱՀԵԱՅԷՆ շաբաթ օր ընդ հսկողութեամբ մայրաքաղաքս բերուեցան ութ խալայճիներ, որք պիտի դատուին։ Ասոնք ամբաստանուած են՝ Քէօթահեայի մէջ գործուած ոճրի մը համար։

ՀՆՈՒԹԻՒՆՔ.—Էտիրնէի Ճիսրի Էրկէնէ գաւառակին արտերէն միոյն մէջ գտնուեր են 250 կտոր օսմանեան արծաթեայ հին դրամներ ինչպէս նաև ուրիշ դրամներ, որք ղրկուեր են Կրթական նախարարութեան։

ԱՐԿԱԾՔ.—Ուրբաթ օրը Գարաղաչի մօտ երկու մակոյկներ իրարու զարնուելով, միոյն մէջ գտնուող Մկրտիչ անուն մարդ մը այդ ընդհարումէն հաւասարակշռութիւնը կորսնցուց և ծովը իյնալով խեղդուեցաւ։

—Շաբաթ օրը Ղալաթիոյ քարափին վրայէն անցնող կառք մը փոքր աղջիկ մը կոխոտեց որ թեթև կերպով վիրաւորուեցաւ։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ. — Կիւյօ ձիւթը (քափսիւլ և հեղուկ), երկար ատենէ ի վեր ծանօթ ցնցումներու, կուրծքի և միզանցքի բոլոր հիւանդութեանց բուժման համար, շատ անգամ նմանցուած է կամ կեղծը հնարուած։ Բոլոր այս կեղծերը, գէշ պատրաստուած, չեն բուժեր և երբեմն վտանգաւոր են։ Ուստի ամէն գնորդ որ չուզեր խաբուիլ պէտք է պահանջէ և անձամբ ստուգէ թէ իրեն ծախուած դեղը ամէն մէկ սրուակին վրայ կը կրէ սա հասցէն. Լ. ՖՐԷՐ ՏՈՒՆ, ՓԱՐԻԶ, 19, ԺԱՔՕԲ ՓՈՂՈՑ, միակ տունն որուն մէջ կը պատրաստուի ճշմարիտ Կուտրօն Կիւյօն (քափսիւլ և հեղուկ)։

Մտ. — Ճշմարիտ Կիւյօ քափսիւլները ճերմակ են և Կիւյօ ստորագրութիւնը կը գտնուի իւրաքանչիւր քափսիւլի վրայ։

Բ 6—6

ՏՈՔԹ. ՇԻՐԻՆԵԱՆ

ԲԺԻՇԿ, ՎԻՐԱԲՈՅԺ ԵՒ ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ

Վկայեալ Ֆիլատէլֆիոյ եւ Նիւ Եորքի համալսարաններէն, երեք տարի հիւանդանոցաց մէջ ծառայած, յետ տասն եւ հինգ ամեայ փորձառութեան, իւր բնակութիւնը հաստատած է Բերա, Սագըզ Աղաճ փողոց թիւ 47 տունը, ուր կ'ընդունի հիւանդ ամեն օր ժամ 7—11։ Երեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերը ձրի կը դարմանէ իրեն դիմողները, իսկ առաւօտները բացի կիրակիէ մինչ կէս օր կը գտնուի Գատըգիւղ Հայոց եկեղեցիի մօտ ատամնաբոյժ Պօնիֆէի տունը ուր երեքշաբթի օրերը ձրի կը դարմանէ իրեն դիմող աղքատները։ Կը դարմանէ ամեն տեսակ հիւանդութիւնք եւ կը կատարէ վիրաբուժական ամեն կարգի գործողութիւնք։ 457 75—75

(*).—Այսինքն՝ այն ծախքեր զորս պիտի պատճառէին հնդիկ կառավարութեան՝ եթէ Հնդկաստանի մէջ մնացած ըլլային, իրենց ռոճիկն, զգեստը, խոտ, յարդ, եւն. Իսկ պատերազմական վիճակի յատուկ արտասովոր ծախքերն Անգլիա իւր վրայ առած է։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Բ. Դրան խորհրդականաց սենեկին օգնական անուանեցաւ Բ. Դրան Թարգմանութեանց սենեկին առաջիկէնի թարգմանիչ Համտի պէյ։

Գօսօվայի եւ Մանաստըրի նահանգաց քաղաքային քննիչ անուանեցաւ Պրիզրէնի նախորդ կառավարիչ Ահմէտ Արիֆի պէյ։

Եանեայի եւ Շքոտրայի նահանգաց քաղաքային քննիչ անուանեցաւ Պէրութի նահանգին նախորդ Մէքթուպճի Քէմալ պէյ։

Մաքսային ժողովոյ անդամ անուանեցաւ Էտիրնէի առեւտրական դատարանին նախորդ նախագահ Սամի էֆէնտի։

Գոնեայի նահանգին կեդրոնական նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական անուանեցաւ Կիւմիւլճինէի գաւառին նախնական դատարանի պատժական ճիւղին նախորդ նախագահ Սալահէտտին պէյ։

Գարահիսարը Շարքի գաւառին նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական անուանեցաւ Սէրֆիչէի գաւառին նախնական դատարանին նախորդ հարցաքննիչ դատաւոր Ճէմալէտտին պէյ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՄՈՒՆՔ

Հետեւեալ Պաշտօնական Զեկուցումները հաղորդուած են ի հրատարակութիւն.

«Վեհ. Սուլթանին բարձր նախագահութեամբ կազմեալ եւ Անատոլուի նահանգաց մէկ քանիներուն յատուկ նպաստամատոյց յանձնաժողովին կողմէ կատարուած հանգանակութեան գումարը հասած է՝ իսլամական աղօթատեղիներու համար՝ 64,676 ղրուշի եւ ընդհանուր հանգանակութեան համար ալ 81,880 ղրուշի։»

—«Յուլիս 6 Թուականաւ Բարձ. Մեծ-Եպարքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Խարբերդի, Գոնեայի, Տրապիզոնի, Ատանայի, Հալէպի, Գասթէմունիի, Տիարպէքիրի, Պրուսայի, Էնկիւրիի, Մուսուլի եւ Պիթլիսի նահանգաց մէջ ալ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն եւ ապահովութիւն կը տիրէ։»

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

Վերջացող շաբթուն կարծր ցորեն ոչ հասաւ եւ ոչ ծախուեցաւ. Էտիրնէի ու Ռումէլիի տեսակները կարժեն օխան 27 փարա։ Կակուղ ցորենէն հասան՝ 2,000 քիլէ Կալաց ու Իպրայիլ, 1,500՝ Էտիրնէ եւ 800՝ Զաղարա, որք ծախուեցան 12½, 14¾ եւ 13 ղրուշէն քիլէն։ Կիրքա ու Ազիմա 17,000 քիլէ հասան եւ ծախուեցան քիլէն 11.87½ ղրուշի։ 4,000 պարկ Եգիպտացորէն՝ ծախուեցաւ Աղեքսանդրիոյ համար՝ 19½—20½ փարաէն օխան եւ 8,000 քիլէ գարի՝ տեղական սպառման համար՝ 9¼ ղրուշէն քիլէն։ 200,000 օխա Ռումէլիի տեսակ՝ Եւրոպայի համար՝ 20—20½ փարաէն օխան։ Հաճարի եւ վարսակի վրայ գործ չեղաւ. կարժէ օխան 18 եւ 19¼—19½ փարաէն։ Թեփի վրայ ընթացիկ գործեր եղան 13½—14 փարաէն օխան։

Ալիւրներէն հասան 7,000 պարկ Իպրայիլ, 2,500՝ Օտեսա, 1,000՝ Մարսիլիա, 900՝ Վառնա եւ 800՝ Սեվաստոպոլ, որք մասամբ ծախուեցան ընթացիկ գիներով։

Լուբիայի, բակլայի, կտաւատի, կանեփի ու խաշխաշի հունտի եւ կորեկի վրայ գործ չեղաւ. կարժեն 125 դրամ հարիւր օխան եւ 24, 38—39, 45—46, 52 եւ 29 փարա օխան։ 200 պարկ սիսեռ ծախուեցաւ 35—46էն եւ 200 պարկ սուսամ՝ Եւրոպայի համար՝ 74—74½ փարաէն օխան։ 100 պարկ չոր կաղին ծախուեցաւ՝ Կիրասոնի տեսակ՝ Եւրոպայի համար՝ կենդինարը 90 ղրուշէն։

Ափիոնի հրապարակը ոգեւորուած էր բարձր գիներով. 38 սնտուկ ծախուեցաւ, որոնց 20ը Կէյվէ, Գարահիսար, Նոր հունձք, Թէկէլ 128—130էն, 3ը՝ Պալըքէսէր, հին հունձք՝ 134էն եւ 15ը լաւ տեսակ՝ 157½—160 ղրուշէն օխան։ Նոր հունձքէն 110 սնտուկ հասաւ։

220 հակ թիֆթիք ծախուեցաւ, որոնց 100ը՝ Եօզղատ 22—23էն, 18ը՝ Էսկիշէհիր՝ 23¼էն, 12ը՝ Նիյտէ 17էն, 30ը՝ Զանղըրը՝ 22¾էն, 60ը՝ Ուրֆա՝ 10—13½ ղրուշէն օխան։ Գազի խէժէն 77 պարկ վաճառուեցաւ, որոնց 36ը՝ Բիօնթօ՝ 16½—17¾էն, 13ը՝ սպիտակ Բ. տեսակ 18¼—18½էն, 12ը՝ դեղին 11¾էն եւ 16ը՝ Նիյտէ դեղին՝ 15⅛ ղրուշէն օխան։ Մահմուտիյէէն ծախուեցաւ 100 օխա Եօզղատ 63 ղրուշէն օխան։ 50 պարկ դեղին Ճէհրի, Զօրում, 62 փարաէն օխան եւ 800—900 օխա դեղին մեղրամոմ, Ատանա, 19—19¼ ղրուշէն օխան։ Բամպակի եւ մետաքսի վրայ նշանակութեան արժանի գործ չեղաւ։

Ալքօլներէն հասան 47 տակառ Ուլատօֆքա, 41՝ Պեսարապիա եւ 33՝ Սիւռուա, որք ծախուեցան 43½—59 օխան մէկ օսմանեան ոսկւոյ։

Գաղթաքարերէն հասան 320 պարկ խահուէ, որք մասամբ ծախուեցան 9.50—13 օսմանեան ոսկւոյ հարիւր օխան։ 3,600 պարկ Թրիէսթէի շաքար հասաւ ու ծախուեցաւ 93—102 ղրուշի, ըստ մաքրին։ 200 պարկ Ռանկունի բրինձ՝ պատրաստ գտնուածներէն՝ 84 ղրուշի։ 500 սնտուկ Ֆունլեյէ մոմ հասաւ ու վաճառուեցաւ սնտուկը 52 ղրուշի ոսկեդրամ։ Փաշա Պաղչէի գործարանին արտադրութիւններէն այլ եւ այլ վաճառումներ եղան 48—50 ղրուշէն սնտուկը՝ ոսկեդրամ։ Ռուսական քարիւղի վրայ ընթացիկ գործեր եղան, որուն գիներն խնուլու վրայ են։

Ա. Զ. Դ.

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Անատօլուի երկաթուղեաց ընկերութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել հասարակութեան թէ մեծ արագութեան եւ փոքր արագութեան յատուկ արտասովոր սակացոյցերն, որք այժմ ի գործադրութեան են իր գծերուն վրայ, պիտի ջնջուին Յուլիս 20/1 Օգոստոսէն սկսեալ եւ գործադրութեան պիտի դրուին թիւ 1էն 29 եւ թիւ 101էն 124 զեղչեալ նոր սակացոյցերը։ Ասոնք հրատարակուած են հատորակի մը մէջ եւ կը վաճառուին Գարաքէօյի կամուրջին կայանին մէջ, Հայտար Փաշայի առեւտրական ճիւղին եւ գիծին բոլոր կայաններուն մէջ՝ տասը ղրուշի արժաթ դրամ։ Նոյնպէս այդ տեղերու մէջ կը վաճառուին այդ սակացոյցերու կիրառման պայմանները պարունակող տետրակը՝ տասը ղրուշի արժաթ դրամ։ Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել ի Հայտար Փաշա առեւտրական ճիւղը, կայարաններուն կամ Գ. Տէլակրամաթիքայի, յանձնակատար ի Պոլիս եւ Ղալաթիա։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Հայտար Փաշա
2/14 Յուլիս 1896

Աստի անտի

ՉԻՆԱԿԱՆ ԲԱՐՔԵՐ

Ահա փոքր մանրադէպ մը որ հետաքրքրաշարժ դրուագ մը կընծայէ չինական բարքերէն։

Լի-Հունկ-Չանկ Եւրոպա եկած ատեն Արմսն-Պէնհէյ շոգենաւը նստած էր։ Ուղեւորները շատ կը տեսնային ծառայ մը որ չափազանց յարգանք եւ հոգածութիւն ցոյց կուտար չինացի դեսպանին համար։

Արդ, ո՛րչափ զարմացան երբ նաւահանգիստ մը հասնելով տեսան անգլիացի սպայ մը որ ծառային մօտենալով ըսաւ.

—Բարեւ, հրամանատար։

—Այլեւս հրամանատար չեմ, պատասխանեց սպասաւորը գէշ անգլիերէնով։ Լի-Հունկ-Չանկի ծառան եմ։

Ուղեւորները հարցուցին փնտռեցին։ Այդ ծառան՝ նախկին սպա՞յ։

Եւ իմացան թէ այդ մարդ չինական բըրիկազի մը նաւապետ էր որ, չինաճաբոնական պատերազմին մէջ նաւը կորսնցունելու յանցանքը գործելով, աստիճանազուրկ եղած էր ու մահուան դատապարտուած։

Կեանքը շնորհուած էր իրեն՝ պայմանով որ պետական բարձրաստիճան անձնաւորութեան մը ծառան ըլլայ։

Լի-Հունկ Չանկ իր ծառայութեան առաւ զայն, ուր պիտի մնայ մինչեւ որ Կայսրը բարեհաճի վերստին իր աստիճանը իրեն շնորհել։

ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔՆԵՐԸ

Բարիզի համար վտանգ կայ որ մօտաւոր ապագայի մը մէջ կորսնցնէ այն տեղը զոր այժմ կը բռնէ աշխարհի մէջ իր բազմամարդութեան տեսակէտով, այսինքն առաջինը Լոնտոնէն յետոյ։

Բացի Բէքինէն, միւս բոլոր մայրաքաղաքներուն մէջ Բարիզն է որ չի յառաջդիմեր բազմամարդութեան տեսակէտով. վերջին տասը տարիներու միջոցին, անոնցմէ իւրաքանչիւրին մէջ բնակչութեան շարժումի մասին կատարուած հաշիւներուն վրայ հիմնուելով. Բարիզ 1900ին շատ ետ պիտի մնայ Նիւ-Եօրքէն որ աւելի քան երեք միլիոն բնակիչ պիտի ունենայ եւ նեղը պիտի մտնայ Շիքակօէն ուր պիտի հաշուուի երկու միլիոն չորս հարիւր հազար բնակիչ։

Բայց այս հաշիւ բան մը ըսել չէ եթէ բաղդատուի այն ահագին անկման հետ որ կը գուշակուի 1920ի համար։

1920ին, Բարիզ ինչպէս կը տեսնուի կարգ մը վիճակագիրներու շինած ցուցակէն, այլ եւ միայն հինգերորդ տեղը պիտի բռնէ աշխարհի մեծ համախմբումներուն մէջ։

Լոնտոն միշտ առաջինը պիտի հանդիսանայ բազմամարդութեան կողմէ տասը միլիոն բնակչով. եւ միւս քաղաքները իրարու պիտի յաջորդեն հետեւեալ կարգով.

Շիքակօ . . .	8,200,000	բնակիչ
Նիւ-Եօրք . . .	6,194,000	»
Պերլին . . .	3,490,000	»
Բարիզ . . .	3,256,000	»
Ֆիլատելֆիա . .	2,000,000	»
Բեզերպուրկ .	1,500,000	»

Չմոռնանք ըսել թէ այս գուշակութիւնները Ամերիկայէ կուգան որ գործին մէջ շահ ունի, եւ հետեւաբար հաւանական վստահութիւն մը ներշնչելու են։

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Մարսիլիոյ ոստիկանութեան դատարանը ի բացակայութեան դատապարտեց Քառամի թեմին երէցը Պըլօ աբբան՝ 15 ֆրանք տուգանքի եւ մէկ օրուան բանտարկութեան, օրինազանց գտնուելուն համար քաղաքապետական այն որոշումին որով կ'արգիլուէր թափօրները Մարսիլիոյ մէջ։

Նմանապէս, բարձր դասու ընտանիքներու պատկանող եօթն երիտասարդներ դատապարտուեցան մէկ մէկ ֆրանք տուգանքի։ Իրենց ոճիրը սա էր որ տօնական օր մը պսակներ տարած էին Տ. Պելզիւնսի արձանին վրայ, որ կը յիշեցունէ այս եպիսկոպոսին սքանչելի անձնուիրութիւնը 1720ի ժանտախտին ատենը։

ԱՆՁՆՈՒԻՐՈՒԹԻՒՆ

Բարիզաբնակ օրիորդ մը, երեսուն տարեկան, Բօրդ Մայիօ կայարանը կը գտնուէր, երբ Օթէօյի կառախումբը հասնելուն՝ ճանբուն վրայ նետուեցաւ։

Թնդանօթաձիգ զօրաց հարիւրապետ մը անմիջապէս օգնութեան հասնելով ժամանակին բռնեց յուսահատ օրիորդը եւ առին քաշեց անիւներուն առջեւէն։

Այս սրտաշարժ տեսարանին ներկայ գտնուած էին բազմաթիւ ուղեւորներ որոնք շնորհաւորեցին հարիւրապետն իր անձնուէր ընթացքին համար. բայց անիկա խոյս տուաւ այդ համակիր ցոյցէն ու անհետ եղաւ։

ՇԵՐԱՄԱԲՈՒԾԱԿԱՆ
ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

Օսմ. Հանրային Պարտուց ընդհանուր տնօրէնութիւնը հետաքրքրուողներուն կը հաղորդէ 1893 հոկտ. 6/18 ին (8 Րէպիւլ-ախըր 1311) Կայս. Իրատէով հրատարակեալ կանոնագիրն ի մասին շերամի հունտերուն պատրաստութեանն ու վաճառմանը, կանոնագիր որ գործադրութեան վրայ է Պրուսայի նահանգին ու Իզմիտի գաւառակին մէջ։

Յօդ. 1.— Այն անձինք որք կը փափաքին շերամի հունտեր պատրաստել՝ անոր առեւտուրին զբաղելու համար, պարտին ունենալ ուսման վկայագիր մը հաստատող իրենց հմտութիւնն ի մասին հունտերու պատրաստութեան եւ շերամաբուծութեան եւ յանձնուած կա՛մ Թուրքիոյ մէջ հաստատուած կամ հաստատելի երկրագործական վարժարաններէ մէկուն, կամ Պրուսայի շերամաբուծական կայանին, կամ վերջապէս օտար երկիրներու նմանօրինակ դպրոցներու մէկուն կողմէ։

Այն անձինք որ չունենան նմանօրինակ վկայական մը կամ որք ներկայացուցած չըլլան զայն Պրուսայի շերամաբուծական կայանին վարչութեան՝ վաւերացնելու համար, պիտի արգիլուին վաճառել շերամի հունտերը զորս պատրաստած ըլլան։ Այս արգելքէն զերծ պիտի մնան անոնք որ իրենց անձնական գործածութեան համար շերամի հունտ կը պատրաստեն։ Սակայն պարտին ապացուցանել Հանրային Պարտուց վարչութեան թէ այդ հունտեր քննուած են մանրադէտով։

Յօդ. 2. — Նախորդ յօդուածով ցոյց տրուած պայմաններուն համեմատ վկայական չունեցող անձինք որոնք սակայն գիտեն հնտաբուծութեան եւ շերամաբուծութեան արհեստը, ամեն տարի գումարուող քննիչ մասնախումբին առջեւ քննութիւն մը անցունելէ յետոյ պիտի կրնան շերամի հունտերու պատրաստութեամբն ու առեւտուրով զբաղիլ, վկայական ստանալէ ետք. Քննիչ մասնախումբին անդամները պիտի ըլլան. Նահանգին հանրօգուտ շինութեանց ու երկրագործութեան խորհրդականը, Հանրային պարտուց վարչութեան տեսուչը, շերամաբուծական վարժարանին տնօրէնը, երկրագործական վարժարանին տնօրէնը, առեւտրական եւ երկրագործական սենեկին նախագահը։

Յօդ. 3. — Բնիկ վկայեալ հնտաբոյծները, ինչպէս նաեւ բոլոր անոնք որ կը կը փափաքին օտար երկիրներէ բերուած հունտեր վաճառել ու բաշխել՝ անխտիր պարտաւոր են ձեռք բերել վաճառման արտօնագիր մը (րուխսադ թէզքերէսի). ասկից զատ Հանրային պարտուց վարչութեան ներկայացնելու են՝ պանտրոլ փակցնելու համար՝ տուփերը որոնք 30 կրամէն աւելի հունտ պէտք չէ որ պարունակեն։

Այս արտօնագիրներն ու պանտրոլները ձրիապէս պիտի տրուին Հանրային պարտուց վարչութեան կողմէ սկսեալ սեպտ. 1էն մինչեւ վերջ փետր. այսինքն ամեն տարուան վեց ամիսներու միջոցին, եւ պանտրոլները տարբեր գոյնէ պիտի ըլլան տեղական եւ օտար հունտերու համար։

Յօդ. 4.—Անոնք որ իրենց պատրաստած հունտերը վաճառեն, հակառակ ներկայ կանոնագրին տրամադրութիւններուն, առանց ունենալու ըստ օրինի վաւերացուած վկայագիր, իրենց հունտերը պիտի գրաւուին ու նաեւ պիտի ենթարկուին 10 օսմ. ոսկւոյ տուգանքի մը որ Հանրային պարտուց վարչութեան առաջարկութեամբ պիտի գանձուի տեղական իշխանութեան կողմէ, առանց « եւ դատարանի դիմելու։ Այս տուգանք պիտի կրկնապատկուի նոյն թերութեան մէջ կրկին անգամ գտնուողներուն համար։ Այս տուգանքներուն կէսը պիտի տրուի յանցանքը երեւան հանողին եւ միւս կէսը պիտի յանձնուի Հանրային Պարտուց վարչութեան որ իր հասոյթներուն գլուխը պիտի անցընէ։

Այս կերպով գրաւուած հունտերը պիտի այրուին նահանգներու կեդրոններուն մէջ ի ներկայութեան վարչական խորհրդի, հանրօգուտ շինութեանց ու երկրագործական խորհրդի մէկ անդամին, Հանրային Պարտուց վարչութեան տեսչին ու առաջին հաշուակալին եւ վերջապէս շերամաբուծական վարժարանի տնօրէնին. եւ գաւառներու մէջ ի ներկայութեան վարչական խորհրդի անդամներէ մէկուն, Հանրային Պարտուց վարչութեան միւտիւրներուն, պաշտօնեաններուն եւ քարտուղարներուն։

Այս պայմաններով կատարուած այրումը հասարակութեան պիտի հաղորդուի մամլոյ միջոցաւ։

Յօդ. 5.—Երբ հունտեր գրաւուին այն անձանց պատկանող որոնք՝ ներկայ կանոնագրին Գ. յօդուածին տրամադրութեանց հակառակ, արտօնագիր չունենան եւ հունտերու տուփերուն վրայ պանտրոլ փակցուցած չըլլան, իւրաքանչիւր 30 կրամ հունտ պարունակող տուփին համար 5 ղրուշ տուգանք պիտի առնուի, որուն կէսը յայտնողին եւ տուփերը բռնողին պիտի տրուի եւ միւս կէսը Հանրային պարտուց վարչութեան պիտի յանձնուի որ հասոյթներուն գլուխը պիտի անցունէ զայն։

Յօդ. 6.—Վաճառման արտօնագիրներու յանձնման պահուն, հնտաբոյծները Հանրային պարտուց վարչութեան յանձնելու են իրենց ստորագրութիւնը կրող թուղթ մը որով՝ ամեն տարւոյ մարտի վերջին՝ պիտի յայտարարեն հանրային պարտուց գործակալութիւններուն քանակն ու որակն իրենց պատրաստելիք հունտերուն ինչպէս նաեւ անուններն այն շերամաբոյծներուն (հունտերուն քանակութեան հետ) որոնց պիտի բաշխեն զայն։ Այն հնտաբոյծները որոնք հակառակ իրենց այս յանձնառութեան չուզեն տալ պահանջուած տեղեկութիւնները, առաջին անգամ ազդարարագիր մը պիտի ստանան. կրկնութեան պարագային մէջ, յաջորդ տարուան համար արտօնագիր չպիտի տրուի իրենց։

Յօդ. 8.—Ներքին գործոց ու ելմտական նախարարները, ինչպէս նաեւ անտառաց, հանքաց ու երկրագործութեան նախարարութիւնը ստանձնած են ներկայ կանոնագրին գործադրութիւնը։

Համաձայն այս կանոնագրին, 2 յօդուածով նախատեսուած քննիչ մասնախումբը պիտի կազմուի Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանին մէջ եւ ինչպէս նախորդ տարիները այս տարի ալ քննութեան մը պիտի ենթարկէ շերամի հունտեր պատրաստել ուզող անձերը եւ պիտի վաւերացնէ օտար հաստատութեան մը վկայագիրը զոր արդէն ունենան նոր սկսողները, եւ լրագիրներուն մէջ հրատարակել պիտի տայ այս արհեստով զբաղելու կարող ճանչցուած անձերուն անունները։

Մասնախումբին նստաշրջանը պիտի տեւէ 1896 սեպտեմբեր 19 էն (1 հոկտեմբեր) մինչեւ 30 սեպտ. (12 հոկտ.)։

Քննութիւնները տեղի պիտի ունենան այս նստաշրջանի միջոցին, բացի ուրբաթ եւ կիրակի օրերէ։ Քննուիլ ուզող հնտաբոյծները, ինչպէս նաեւ իրենց օտար վկայագիրը վաւերացնել փափագողները պարտին իրենց խնդրագիրները կանոնական դրոշմը կրող թուղթի վրայ ուղղել Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանի տնօրէնին մինչեւ 1896 սեպտ. 8/20։ Այս պայմանաժամն անցնելէ յետոյ ո եւ է խնդրագիր անընդունելի է։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, Յուլիս 8,20 1896

Անուանական	Վճարեալ	Թուական	Անուանք Արժեթղթոց	Ընթացիկ Գիներ	
100		1881	Քնս. ՄէջիA } 1 %	65	20
100			» » B } 1 %	34	20
100			» » C } 1 %	22	05
100			» » D գոցուած	22	—
400			» » D բացուած	22	—
100			» » D միջօրէ	21	39
100		1870	Ռում. Եկթ. գոցուած	103	50
Ֆր. 500			Ռում. Եկթ. բացուած	103	25
			Ռում. Եկթ. միջօրէ	103	—
Անկ.	Վճր.				
20	10	1890	Օսմանիէ 4 %	79	—
22	11	1869	Քրէտի Ժէն. Օթ.	7	28
10	5	1872	Սօս. Օթ. տը Շ. է Վ.	3	34
140	140	1878	Լաւրիումի	51	50
500	300	1889	Անատոլուի (Բժթ. 5 %)	666	50
500	500		Երկաթուղիք (Պրթ.)	315	—
20	8	1882	Թրամուէյ (Բժթ. 5 %)	7	50
500	500		Թրամուէյ (Պրթ.)	491	—
500	200	1883	Օսմ. Ռէժի	15	10
1.40	1.40	1892	Օսմ. Սիկարէթ 6 %	1	25
11	5½	1893	Օսմ. Ապահովգ. Ընկ.	4	62
500	500	1882	Ջրի Ընկ. Տէրքոս	383	—
			Քարաքներու արժեթղթոց գիներ	488	—

ՕԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) ՍԻ ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	4	50
1 ամսուան համար	—	—
1 օրուան համար	2	—
Ռըբըր	—	—
Կանխիկ (Հէվալէսիզ)	—	35

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	—
Փարիզ »	Ֆր.	23	05
Վիեննա 8 օրուան	Ֆիօր.	10	90
Պերլին չէք	Մարք.	18	45

ՕԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ՎՐԱՅ		
8 օրուան համար 10 հատի Ֆր.	5	—
1 ամսուան համար »	——	—
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ.ին	109	33
20 Ֆրանքնոց	87	13
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	20
Քրիմից	51	03
Ռուպլ թղթադրամ	8	58
Մէճիտիյէ	108	12
Մանր արծաթ	103	35
Մէթալիք	97	30
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի Րէբօռ	7	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 20 Յուլիս		
Քոնսոլիտ Օսմ. B Կնիկ. Ֆր.	——	—
» » C » »	20	80
D (Բացուած »	——	—
D (Գոցուած »	20	30
Ռումէլիի Երկաթուղի »	103	50
Բլիւրիղէ »	449	—
Մաքսային Պարտաթուղթք »	470	—
Օսմանիյէ »	365	—
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	346	—
Պանք Օթոման (անուանկին.) »	560	50
Ռանթ Ֆրանսական 3 % »	101	87
» » 4½ % »	105	85
» Իտալական »	87	87
Քրէտի Լիոնէ »	779	—
Քրէտի Ֆոնսիէ »	——	—
Քոնդուառ տ'էսքօնդ »	——	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	——	—
Եգիպտական Միացեալ »	525	—
Չէք Լոնտոնի վրայ »	25	155
ՎԻԷՆՆԱ 20 Յուլիս		
Ռումէլիի Երկաթուղի Ֆիօրին	52	50
Օսմ. Ռէժի »	164	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ ի տես	120	10
» Փարիզի »	——	
ԼՈՆՏՈՆ 20 Յուլիս		
Քոնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ո.	65	50
» » B »	34	75
» » C »	20	25
D (Բացուած »	——	—
D (Գոցուած »	20	—
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4 % Երաշխաւոր.	——	—
» » 1894 3½ % Եգիպ. Հրկ.ով	——	—
Պանք Օթոման (վճարեալ) »	12	12
Այտընի Երկաթուղի »	12	—
Միացեալ Եգիպտական »	103	75
Առանձնաշնորհեալ »	——	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ »	113	50
Պուլկար. Փոխառ. »	——	—
» » Նոր 6 % »	96	50
Ռանթ Հելլենական 5 % 1881 »	31	25
» » 5 % 1884 »	31	25
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	312
ՊԵՐԼԻՆ 20 Յուլիս		
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք	——	—
Ռումէլիի Երկաթուղի »	105	50
Անատոլուի Երկթղ. ¼ Պրթղթ. »	——	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	305
» Փարիզի » 3 ամիս	——	—
Մակեդոնիոյ Երկաթուղի	——	—

ՏՕՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԿԱՅԵԱԼ, ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ–ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
(Հաստատեալ յամին 1852)

Նորահնար գործիքի մը միջոցաւ ամենաստակ ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն մայրկենապէս կը լեցնեն, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։ Կատարելագործեալ եղանակաւ, ոսկէ, ճարտարուն, եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն ~ (ըստ տարիքի), ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորելով։ «Մկօրիթ» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ Ծծմբացուցիչ դեղերու, եւ նորահնար ա[illegible] ցաւներու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Թիւ 396 Մեծ Փողոց Բերա, (Եանիի գարեջրատան վրայի յարկը ճիշտ Զաւրբէնանց դիմաց)։ Դաստրգիւղի յաճախորդք կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 Նոր բացուած Իսթ-սովէնի փողոց ամէն օր։

Ե. Դ. Հաւաստելու համար Եւրոպիոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի ատամնաբուժները՝ ծնունդները կիրակի օրն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղին։ 410

ՆՈՐ ԵՂԱՆԱԿ Ֆրանսերէն ընթերցանութեան եւ զրուցատրութեան պատրաստեց Յ. Ի. Հինդլեան։ Այս նոր քերական–ընթերցարանը ընթերցանութեան համար մանկավարժութեան յանձնարարած ընտրելագոյն մեթոդովը քիչ ժամանակի մէջ գիրքին եղանակով կը սովրեցնէ Ֆրանսերէն կարդալ։ Կը վաճառուի 2 ղրուշի 559 2—3

ՃԱՆՃԵԱՆ ԵՒ ՓԱՆՃԱՍԵԱՆ
ՄԵԾ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՆԻՒԹՈՑ
ՄԵՏԱՔՍ, ՔՕԹՕՆԷ, ՇԱՆԻԼ, ԲՈՒՐԴ ԵՒ ԱՅԼՆ.
ԹԱՒՇԻ ԵՒ ԱԲԼԱՉԻ ՎՐԱՅ ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾՈՒԱԾ
ՃԱՇԱԿԱՒՈՐ ՆԻՒԹՈՑ ՀԱՒԱՔԱԾՈՅ
ՎԵՐՄԱԿՆԵՐ, ԲԱՐՁԵՐ, ՍՓՌՈՑՆԵՐ ԵՒ ԱՅԼՆ
ԱՍԵՂՆԱԳՈՐԾԻ ՑՈՒՑԱԿ ՄԸ
ՊԱՏՐԱՍՏ Է ՄԻՇՏ
ՍՏԱՄՊՕԼ. ԷՍԿԻ ԶԱՊԹԻԷ ՃԱՏՏԷՍԻ ԽՃՈՒՏ ԹԻՒ 7

[illegible] բուժում հիւանդութեանց
ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Ելեկտրական—մագնիսական սարուածներ մանեէտօ—կալվանիք՝

Գլխացաւերու, յօդացաւերու, ջղացաւերու, կաթուածներու, ջղային տագնապներու, շնչահեղձութիւններու, հազերու, արիւներթութեանց, կանանց հիւանդութիւններու եւայլն բուժման համար։ Հրաշալի ախտաբուժական համաճարակներու. իր գործածութիւնը ծանօթ է եւ դիւրին, ազդեցութիւնը անհունապէս տեւական։

Գին 30 ղրուշ մէկ հատանոտի
» 60 » երկու »
շղթայով մը։

Ընդհ. կեդրոնատեղի Տօքթ. Մաքրիի քով, Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, եւ ամեն դեղարաններու մէջ։ 551 12—36

ՇԱՆԹԱՐԳԵԼ
ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ԶԱՆԳԱԿ
եւ ուրիշ ամեն տեսակ ելեքտրական գործիք
ԱՆՕՐԻՆԱԿ ԱԺԱՆ
Ընտիր ապրանք, խնամեալ աշխատութիւն

1890ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ ՏՈՒՆ
Ս. Վ. ԱՃԷՄԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
ՅԱՆՁՆԱՌՈՒ—ԵԼԵՔՏՐԱԳԷՏՔ
ՀՅԹ ՑԹԻՉՔ ՊԵՏՈՒԹԵՆ
11 եւ 19, Չիվէր Պէյ խան, 11 եւ 19
Քիւրէքճիլէր — Կալաթա

ԿՐԱՆՏՎԻԼ
ՕԼՄՕՆՏ

ԱՊԱՌԻԿ

1896 տարւոյ նոր ձեւով եւ զրութեամբ կատարելագործեալ, Անգլիական առաջին կարգի հեծելանիւներ։ Կը վաճառուին եւ ՎԱՐՁՈՒ կը տրուին ամսական կամ շաբաթական վճարմամբ։

Մրցման, պտոյտներու եւ խորդուբորդ ճամբաներու համար յատուկ հեծելանիւներ։ Գիներն անհաւատալի կերպով աժան, վճարմանց մեծ դիւրութիւններ կը տրուին։

Մասնաւոր խնամով նորոգութիւնք եւ նիքլաժ դիմել առ՝ Արմենակ Ս. Իւթիւճեան 4, 5, 6 Մէյմանէթլի-Խան (Քրէտի-Լիոնէի քով) Մաքսատան փողոց, Ղալաթիա։ 43—72

ԹՕՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿ.

Բանկօ շոգենաւը, նաւապետ Ճօնս, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հասած է։

ՍԿՈՏԻ ՄՕՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Նըլտըզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888

Պարոնայք Սքօթ եւ Պօուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական դիրքովս կարող եմ փորձեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներուն փորձերուն եւ այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը այստարարեմ որ ձեր Մօրուի ձկան իւղն իր [illegible] մէջ դիւրաւ խմուելով եւ մարսուել, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անտի հռչակած է, մանաւանդ այդ յաջող պատրաստութեան մէջ։ ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԵՆԻ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վեհ. Սուլթանին

ՔԱՖԷ ՌՈՒԵԱԼ
248, Բերա Մեծ փողոց, 248
Տէր՝ ՑԱՄԱԹՐ ՑԱՑՈՒՏԱՔՍ

Այս ծանօթ սրճարանին տէրը կը ծանուցանէ հասարակութեան եւ իր բազմաթիւ յաճախորդներուն թէ իր սրճարանը բոլորովին վերակազմուած է ու նորոգուած։ Սպասարկութիւն անստգիւտ, ըմպելիք առաջին կարգի։ Լաւագոյն հանգամանք։ 554 12—15

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ԿԱՐԱԳ
ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Այս կարագը «Հունգարիոյ Թագաւորութեան կարագի գործարանին» մէջ պատրաստուած ըլլալով, Հունգարիոյ կառավարութեան հրաշխաւորութեան ու քօնթրօլին տակ կը ծախուի։

Այս առաջնակարգ եղը մէկ, կէս եւ մէկ քառորդ քիլոնոց տուփերու մէջ դրուած է, եւ կը ծախուի հետեւեալ տեղերը։

Կալաթա Քիւչիւք Միլլէթ խան, Գ. Աբթուր Եւ Հունտէր 27 թիւ վաճառատունը եւ Բերա շիշ տակ ժամբան Բաբրի վաճառատունը։

Ամէն շաբաթ ծեպըեթոց կառավարութեամբ կուհայ։ 18—44

ԻԼԱՆ ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՄԲԷՐԻ

Ասաքիրը չահանէ սիւարի ալայլարը իչիւն 200 բէօ գըր վէ պագըրը հէր հանկը պիր թօնտա օլմագ իւզրէ 400 բէօ Մաճար հայվանը ալընաճագ օլուպ իչլըրը թէմմուզըն 13իւնճիւ կիւնիւ Գազը Վալաի Սէրասքէրի սիւարի տայիրէսինէ մինագասասը իճրա խուլէճէկինտէն թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրտէ մինագասատա պուլունմալարընըն վէ շէրայթը սայիրէսինի մալիւմաթ ալմագ իչիւն տայիրէի մէզքիւրէյէ միւրաճաաթ խուլուսը իլան օլունուր։ Նօ. 6 1—3

Բէօբրիւլիւ մէվգիինտէ պուլունան ասաքիրը չահանէ իլէ հայվանաթը էմիրիյէ իչիւն մուգթազի օլուպ մահալլինձէ մէվճուտ մինագասայա վազ օլունան էրզաքըն իհասընա պուլունմա թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ խուլուսը իլան օլունուր։ Նօ. 7 1—3

Գօսօվա Փիրզրին ասքէրիյեսի վէ մէվգիինտէ պուլունան ասաքիրը չահանէ իլէ հայվանաթը էմիրիյէ իչիւն 312 սէնէսինտէ գօնթրաթօյա բաղլը մուգթազի օլուպ մէվգիի մէվքը մինագասայա գօնուլան մուայենաթըն պուրաճա իհասընա թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ խուլուսը իլան օլունուր։ Նօ. 8 1—3

Նիզամիէ էյլիւէ անպարընտա 1 սէնէի քամիլէ գարֆընտա գալ վէ խմալ իհթիբաճը ըլիւէճէք 33 գալէմ միւթէնէվվի էյլիւէ իմրէթը մալիւմէլէրի իլէ թալիպի էօնտէսինտէ օլուպ թէմմուզը ռումինին 11ինճի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն մինագասայարը իճրա օլունարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիի վիրիլէճէք 13իւնճիւ կիւնիւ թախի 100տէ 5 թէնզիլաթը գապուլ օլունաճաղընտան օլ վէճհլէ գաթ վէ խմալինէ թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 9 1—3

Մա գուպուրլըգ սըրմալը ղաշիէ պէհէրի 410 ղրշ., տիկէր նէվ գուպուրլըգ սըրմալը ղաշիէ պէհէրի 310 ղրշ.։

Նիզամիէ Սարրաճխանէ անպարը իչիւն 1 սէնէ խիթամընա գատար լիւզումը օլունաճա խմալ վէ թէսլիմ օլունմագ շարթըլէ միւպայեա օլունաճագ 2 գալէմ սըրմալը ղաշիէ ֆիյաթը մուգագգամլարը իլէ թալիպի էօնտէսինտէ օլուպ թէմմուզը ռումինին 10ընճը կիւնինէ գատար մինագասասը իճրա օլունարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիի վիրիլէճէկինտէն իթտաընա վէ իրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլինէ թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 10 1—3

Մահմուտ Փաշա Թիւ 211 եւ Ղալաթիա Գարաքէօյ (Կամուրջին դէմ, Գօմիսիոն խանին անկիւնը) Թիւ 9

ԴԱՄԻԱՆՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ
ԿՕՇԿԱԿԱՐԱՏՈՒՆԸ

Որ տարիէ մը ի վեր ապրանաց սղութեան համար կօշիկներու գինները բարձրացուցած էր, վերջերս ի դիւրութիւն եւ ի գոհացումն իր արգոյ յաճախորդաց Գաղիոյ առաջնակարգ կօշկագործներէն մեծ քանակութեամբ ապրանք բերել տալով գինները նորէն իջեցուցած է. ունի ամեն ձեւի եւ ամեն չափու վրայ խնամով պատրաստուած կօշիկներ, նաեւ չափու վրայ կօշիկներ շինելով ամեն նրբաճաշակ եւ դժուարահաճ գնողներն իսկ ամենայնիւ կը գոհացնէ։

ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ. — Պատուիրուածները 10 ղրուշ աւելի

Բոթին գալոշ	95	105	կլասէ		
Մանթարլը բօթին	75				
Կէթայ	75—80	85	»		
Բօթին	68	75	»		
Ըսկարբին	55	60	»	561	16—73

ՌՕՍԻԱ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

1881 Մարտ 20ի Կայս. հրամանով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱԾՔ

Ընկերային դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 4,000,000 րուպլի
Երաշխաւորութեան գումար 63,000,000 Ֆրք.
1894ի հասոյթը 24,500,000 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրողներուն վճարած է մօտ 90,000,000 »

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ՊՕՂՈՍ ՌԻԳԵՐ
Գալիպճեօղլու Պէյ խան, Թիւ 22, 23

Փոխ. Ընդհ. Գործակալութեան
Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Մասնաճիւղ Ղալաթիա, Ջէօմէրճի փողոց, 14
Դրամատնակ Ս. Ժ. ՌԻԲՈՒԼՆ ԵՒ ԸՆԿ. 566

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

«ՖԻՆԻՔՍ»

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգղ. Ոսկի 1,000,000

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ՚է որոյ բաժնետերք Անգղիոյ ամենահարուստ և համբաւաւոր դրամատէրներ են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 565

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ՚ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոցս, որք ունին լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԻԱՆ Ե ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց, Ղալաթիա, Պանք Օթօմանի [illegible] քովը ի Վիթալիս խան, գետնայարկ թիւ 1։

ԻԼԱՆ ՊԱԶԸ ՍԵՐԱՍՔԷՐԻ

Պէյքօզ Տապպաղխանէսի իչին լիւզիւմը օլուպ միւպայեա օլունմագ իւզրէ մէվգըի միւնագասայա գօնուլտուղը էվվէլճէ տախրիր օլունան 5000 ատէտ Թիւյիւզ գոյուն Թավշանըն 170ի գըվըրճըգ 30ը գարաման գոյուն Թավշանը օլմագ իւզրէ պիրպիրի իւզերինէ պէհէր ատէտի 2 ղրշ. 30 փարայա օլարագ Թալիպի զուհուրէտմիշ օլուպ Թէմտիտը բուլունտուն 6ընճը ճումաա իրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիի վիրիլէճէկինտէն իթասընա վէ 8ինճի բազար իրթէսի կիւնիւ տախի 100ատէ 5 Թէնզիլի իլէ Թալիպ օլանլարըն մազամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 4 3—3

Ապահովագր. ընկերութիւն
ԹՐԻԵՍԴԷ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1831ԻՆ
ՀՐԴԵՀ, ԿԵԱՆՔ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
Ընդհ. գործակալ, Ս. Լ. ՊԻԸՐ ՄԻՔՐԱՀԻ
Ղալաթիա, Քամանտօ խան թիւ 2
548 19—150

Les Seules purgeant sans Coliques
PILULES SAVONNEUSES BOISSY
LAXATIVES
PURGATIVES
RAFRAICHISSANTES
La Boite de 40 Pilules : 2 fr. franco.
Phie BOISSY, 2, Place, Vendôme, PARIS

ՊՈՒԱՍԻԻ ԱՃԱՌԱՅԻՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ
միակ լուծողականներն առանց խիթի բուժում գլխացաւերու, ջղացաւերու, պնդութեան, աղեաց անուժութեան եւայլն...

Կը գտնուի ի Կ. Պոլիս, դեղագործ Քանցիւկի քով, Բերա, Մեծ-Փողոց, 249 370

ՆՈՐՈՒՂԵՑՈՅՑ

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

— —

Ուղղակի երթեւեկ ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ ծովու նաւահանգիստներուն (երթուղարծին հանդիպելով ի Հավր)։

Լոնտոնէ մեկնում ամեն կիրակի. Մարսիլիաէ մեկնում ամեն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, սկսեալ ապրիլ 18էն, դէպ ի Պիրէօն, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, միւս շաբթուն, ապրիլ 25էն սկսեալ, դէպ ի Բաթաքօլօ, (փոփոխակի Քալամադա) Շիրա, Սէլանիկ, Քավալա, (փոփոխակի Տէտէ-Աղաճ), Տարտանէլ, Կ. Պոլիս։

Կ. Պոլսէ մեկնում դէպի Մարսիլիա, Հավր, Լոնտոն, ամեն հինգշաբթի, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, Տարտանէլէն, Տէտէաղաճէն (փոփոխակի Քավալա) Սելանիկէն, Շիրաէն, Քալամադաէն փոփոխակի Բաթաքօլօ) ապրիլ 24էն սկսեալ եւ միւս շաբթուն Տարտանէլէն, Իզմիրէն, Պիրէօնէն, ապրիլ 30էն սկսեալ։

Բաց աստի, ամեն տասնըհինգ օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 23էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւը Կ. Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի դէպ ի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէօն հանդպելով։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

Ապրիլ 30էն սկսեալ, հինգշաբթի ամեն տասնըհինգ օրը Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր, Հռոդոս փոփոխակի Սամոս) Պէրութ (ուր պիտի հանդիպի Եաֆա, Բօռ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա, Մարսիլիա գացող սուրհանդակին) Լարնաքա, Սուրիական եզերք, Նորէն Պէրութ, Բօր-Սայիտ, Աղեքսանտրիա, Մարսիլիա։

ՕՏԵՍԱ-ՆՈՎՈՐՕՍԻՍՔի ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ կիսամսեայ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 19էն սկսեալ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ-ՊԱԹՈՒՄԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ տասնըհինգօրեայ՝ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամը 4ին, դէպ ի Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում ապրիլ 27էն սկսեալ։ 425

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվըրփուլէ, Պօրտօյէ, Միջերկրականէ և Սեւ Ծովէ միջեւ բանող [illegible]

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնո
Րամսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէբթիս	2400
Թէյպըր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբըրի	1500
Մարիօթիս	2500	Կիւյէն	1500

Մ[illegible] շոգենաւը, նաւապետ Պրաուն, ամսոյս դէպի 10ին Լիվըրփուլէն [illegible] ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ
Ռիթթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՍՈ և ԸՆԿ.
568 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվըրփուլ

ԹԱԳՈՒՈՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՔ
ՔԱԲՍԻՒԼ ՍԱՆԴԱԼ ՍԱԼՕԼ—ԷՄԸՐԻ

Մինչեւ այսօր ծանօթ հակամիզանցքաբորբոքային դեղերուն էն հզօրը։ Ապահովապէս չատ քիչ օրուան մէջ կը բժշկէ։

Զգուշանալ կեղծիքներէն։ Կը վաճառի ամեն դեղարաններ և դեղավաճառանոցներ։

dépôt général:
S. Negri & Ci.
521 13—52 VENISE

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

Ամենազդու կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապաքինողները, Ծերերը, Կանայք, տկարակազմ Տղայներն և ամեն փափուկ անձինք։

Բաղկացեալ Մկանանց և Ջղային ու Ոսկրային դրութեանց կազմութեան և զարգացման յոյժ անհրաժեշտ Նիւթերով։

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱԹ ՏԸ ՇՕ

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն ազդու դեղերու միացումն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Դեղնութեան, Թոքախտի, Ստամոքսի ամեն ցաւերու, փորհարութեան, Հիւծման, երկար ապաքինմանց, ևն. ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Ջղային ուժհատութեան ամեն վիճակներուն որոց չատեր չարաչուք կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. ՎԻԱԼ, Վիքթօր Հիւկօ փողոց, 14—ԼԻՈՆ 570

Գործակալ և միակ աւանդապահ ի Կ. Պոլիս ՕԿԻՒՍԹ ԲԱՍԷԼԱ Ղալաթիա, Մումհանէ, Թ. 86. Փոքրաքանակ կը վաճառուի ամեն դեղարաններու մէջ և դեղավաճառներու քով։

ԷՍԿԻ—ՇԷՀԻՐ ԸԼԿԸՆ ԳԻԾ

ԵՐԹ ԿԱՅԱՐԱՆ		Կառք. Թ. 222 Խառն Առտու ժ.	վ.	ԴԱՐՁ ԿԱՅԱՐԱՆ		Կառք. Թ. 221 Խառն Իրկն. ժ.	վ.
Էսկի-Շէհիրէ	մեկն.	12	—	Ըլկըն	մեկն.	12	—
Կէօքճէ քըրըք	»	12	49	Ջավուշճը քէօյ	»	12	48
Սապօնճը բընար	»	1	41	Ազարի քէօյ	»	1	46
Ալաեօնտ	»	2	40	Աք չէհիրէն	»	2	41
Ջըքուրլէր	»	3	27	Եասըեան	»	3	9
Տէօնէր	»	4	28	Իսհագլու	»	3	43
Ինսանիյէ	»	4	59	Ջայ	»	4	43
Ղազըը կէօլ համամը	»	5	25	Պէօյիւք Ջօպանլար	»	5	40
Համամ	»	5	40	Աֆիոն Գարա Հիսարէ	»	6	31
Աֆիոն Գարա Հիսար	»	6	22	Ղազըը կէօլ համամը	»	7	11
Պէօյիւք Ջօպանլար	»	7	3	Համամ	»	7	20
Ջայ	»	8	6	Ինսանիյէ	»	7	47
Իսհագլու	»	9	8	Տէօնէր	»	8	25
Եասըեան	»	9	38	Ջըքուրլէր	»	9	25
Աք չէհր	»	10	12	Ալաեօնտ	»	10	19
Ազարի քէօյ	»	11	—	Սապօնճը բընարը	»	11	10
Ջավուշճը քէօյ	»	11	57	Կէօքճէ քըրըք	»	11	55
Ըլկըն	ժմն.	12	42	Էսկի-Շէհր	ժմն.	12	42
		իրկն.				իրկն.	

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1896 Յուլիս 1էն սկսեալ մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

ԻՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

— —

Իսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իսկիւտար	
11 —		11 20	
11 30		11 50	6 25 Պշր.
12 —		12 20	7 35 Պշր.
12 30		12 45 Գուզկճ.	7 40 Պ.ր.
1 —	6 30	1 20	8 20
1 30	6 50 Պէշիկ.	1 — Վոսփ.	9 —
2 —	7 50 Պշ.	1 50	9 40
2 30	8 50	2 25 Գապ.	10 15 Գզկ.
3 —	9 35	2 50 Վոսփոր	10 30 Ֆէրպ
3 15	9 45 Ֆէրպ.	3 —	10 40 Գզկ.
3 35 Ֆէրպ.	10 05 Պշ.	3 45	11 —
4 05	10 35 Գզ.Գպ.	4 — Ֆէրպօթ	11 25 Գզկ.
4 20	11 — Գզ.	4 25	11 30 Ֆէրպ
4 45 Ֆէրպ.	11 — Ֆէրպ	5 5	
5 —	11 20	5 50	11 55
5 40	12 05	5 45 Ֆէրպօթ	12 15*

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիւտարէն Կամուրջ		Կամուրջէն Իսկիւտար	
11 15		11 30	6 25 Պշրթ.
12 —		12 20	7 5 Պշր.
12 45	6 50 Պշրթ.	1 5	7 40 Պշր.
1 30	8 — Պշրթ.	1 — Վոսփ	8 20
2 10	8 45	1 50	9 —
2 45	9 30	2 20 Գապ.	9 45
3 25	9 45 Ֆէրպ.	3 —	10 15
3 15 Ֆէրպօթ	10 15	2 45 Վոսփ.	10 30 Ֆէրպ.
4 —	10 35 Պշր.	3 45	10 40
4 30	11 — Ֆէրպ.	4 30 Ֆէրպօթ	11 30 Ֆէրպ.
5 25	11 10	4 45	11 20
4 45 Ֆէրպօթ	11 45	5 30	11 55
6 —	12 5	5 45 Ֆէրպօթ	12 15

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

1 30 Հարէմէն Սալաճագ բացի կիր.է)
4 — » » բացի ուր.է
10 40 » » բացի ուր. կիր. օրերէ)
11 25 » » ուր. կիր. ժ. 10.45ին
1 15 Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ բացի կիր.է
3 45 » » բացի Ուր.է
10 10 » » անտի Սալաճագ բացի ուր. կիր. օրերէ
11 10 » » » Սալաճագ [կիրակի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին։

ԻՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ

ԵՒ

ԳԱՂԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
4 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
9 45 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
4 — Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 45 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 30 Սիրքէճիէն Գպթ. Իւսկիւտար

Ծան.—Օրը միզապատ եղած ատեն, շոգենաւ իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	ֆրանք 8,000,000
Պահեստի դրամ	10,028,000
Տարեկան հասոյթ	23,250,000

Ընկերութիւնըս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ՚ապահովագրէն մթերանոցներ և բնակութիւններ և տոյն մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք

572 Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսո

ԳԱՌՈՒՍԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պաղչէ—Գափու, Անանիատես խան. 12, 13, 14

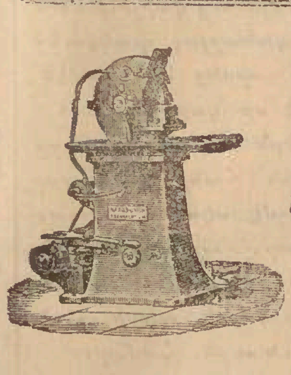

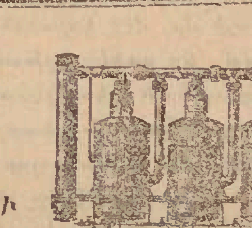

ԷՔՍՓՈՐ ՎԵՐԳԱՆՍ
ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ
ՄԵՔԵՆԱՅԻՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒ
ԱՐՏԱԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՇՐՋԱՆԱԿ

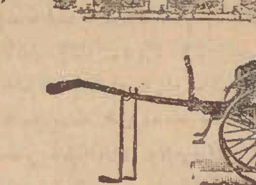

Ցուցադրութիւն մեքենաներու եւ գերմանական ճարտարագործութեան այլ նիւթերուն Ղալաթիա, Բերքէմէզ Բազար եւ Մէնիէմէ փողոց, Թիճարէթ խան [Նաւակին կեդրոնատեղի Րէժիի]

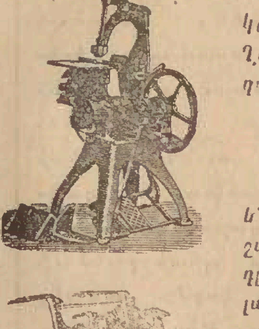

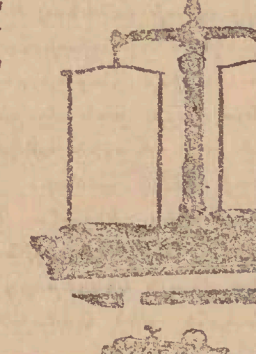

Մեծ մթերք զանազան մեքենաներու, որք են՝ շոգեշարժ մեքենայք, կազով ու քարիւղով շարժող մեքենայք, որոց մին շարժման կը դրուի եթէ յաճախորդն ուզէ։ Պարզ քարիւղի լամբարը մէկ ժամուան մէջ 0.4 քիլոկրամ կը սպառէ, այսինքն ժամը 15էն 20 փարայի։ Կը գտնուին նաեւ ճախարակներ, ծակող մեքենաներ, քերան բացող մեքենաներ, երկաթաթիթեղէ եւ Թանձրաքարտէ Թիթեղահատներ, Թիթեղագործութեան, դարբնութեան, կոպղարարութեան, ատաղձագործութեան մեքենաներ, ջրհ ւններ, ճերկագործական մեքենաներ, շաղախ, գերմանական երկաթէ զերաներկներ, ասֆալտ, խայծղանաւոր քարդոն, խոհանոցի անօթք, կազի լամբարներ, ճեմիշի կազմածք, պիսիքլէդ, կարի մեքենայ, եւն. եւն.

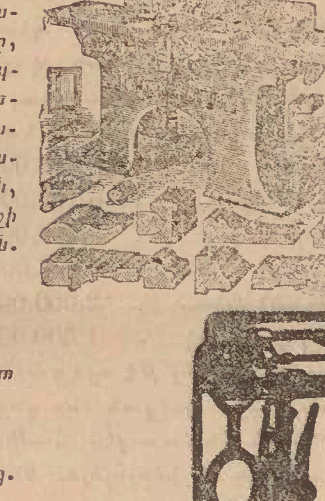

Մասնաճիւղ

ԱԹԷՆՔ, Սոփոկլէս փողոց, 11 [Նախկին Պորտ Աթէնքի]

Կեդրոններ

ՍԵԼԱՆԻԿ, Թոփհանէ Թաղ, ՊԻՐԷՕՆ, Բլիւ.ոն փող.

Գործակալութիւնք

ՍԵԼԱՆԻԿ ԻԶՄԻՐ	ՄԵՐՍԻՆ ՀԱԼԷՊ	ՊԷՐՈՒԹ ԴԱՄԱՍԿՈՍ	ՔԱՅՖԱ ԵԱՖԱ

Քորֆու, Զանդա, Բադրաս. Քալամադա, Շիրա, Վոլո, Աղեքսանդրիա, Գահիրէ։ 567

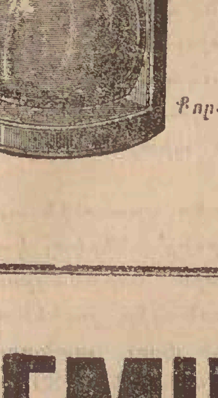

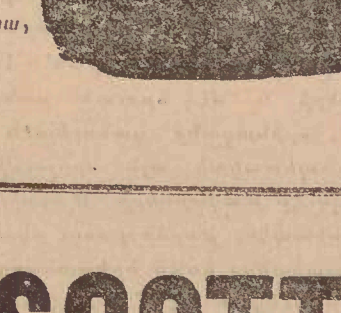

ԱԶԴ

ՅԱԿՈԲ ԷՖ. ՍՈՒՔԻԱՍԵԱՆ կը ծանուցանէ յարգոյ հասարակութեան թէ իւր Խավիար խանի մէջ ունեցած գինիի Տէրօն այս անգամ փոխադրուած է Կալաթա Զիւլֆարի փողոց Նուսուֆ Իզզէտին խանի ներքեւ թիւ 2 մթերանոցն։

Ցիչեալը արժանացած է Օսմանեան Իֆթիխարի և Զիքարեայի ու Պուլկարիոյ առաջին արծաթ Մետալներու։ Սոյն մթերանոցին մէջ կը ծախուին իւր շինած Քարթալի տեսակ տեսակ գինիներ սեղանի, մանաւանդ հիւանդաց համար հին գինիներ, գնահատուած երեւելի բժշկաց կողմէ, տակառով, քաշով և շիշով։ Նոյնպէս բաշխը խաղողէ եղած Մաստիքա և Քարթալի ճիպրէի Տիւզ օղի, որ փափկաճաշակաց կողմէ արդէն գնահատուած են։

556 11—50

COMP. RUSSE

ED NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 8/20 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Գշ. 9/21 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէօնի ճամբով
Դշ. 10/22 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ Նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։
Դշ. 10/22 Սեվաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Եշ. 11/23 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուր. 12/24 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ Նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ. — Յուլիս 9 21, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող գլուխը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիպոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւին։ 532

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅՑ Ա Ն և ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԻ ԵՒ ԸՆԿ
Մարսիլիայէ և Պաթումի միջեւ կանոնաւորապէս բանող

Անատոլի շոգենաւը Նովօրոսիսք պիտի ուղեւորի հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն և Պաթում յուլիս 22ին իրիկուան ժամ 4ին (Ը. Ե.)։

Աւսոնի շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի արտասովոր (Ը. Ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութեան Նաւողչէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲՐՊՈՒԼ
575 Մումհանէ փողոց Թ. 10

EMULSION SCOTT

(ՍԿՈՏԻ [illegible])

ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ԼԵԱՐԴ ԻՒՂ

[illegible]

Պատրաստուած Ճենտր ՍԿՈՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորուի ձկան հասարակ իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, հիփօֆոսֆիթներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ծռածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՅՐԵԼ

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ